KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2020/1012

(2020. gada 24. februāris)

par valsts atbalstu SA.48394 2018/C (ex 2017/N), kuru Rumānija ir daļēji sniegusi valsts urāna uzņēmumam *Compania Națională a Uraniului (CNU)*

(izziņots ar dokumenta numuru C(2020) 1069)

(Autentisks ir tikai teksts rumāņu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību, jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu, jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc uzaicinājuma ieinteresētajām personām iesniegt piezīmes saskaņā ar minētajiem noteikumiem ([1]),

tā kā:

1. PROCEDŪRA

(1) Komisija 2016. gada 30. septembrī nolēma necelt iebildumus pret valsts atbalstu, ko Rumānija plānoja piešķirt Valsts urāna uzņēmumam (*CNU*) ([2]) glābšanas aizdevuma veidā 62 miljonu RON (aptuveni 13,1 miljona EUR ([3])) apmērā sešu mēnešu laikposmam. Šajā lēmumā ("lēmums par glābšanas atbalstu") Komisija atzina, ka minētais valsts atbalsts ir saderīgs ar iekšējo tirgu saskaņā ar pamatnostādnēm par valsts atbalstu grūtībās nonākušu nefinanšu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai ("glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnes") ([4]). Kā norādīts lēmumā par glābšanas atbalstu, Rumānijas iestādes bija apņēmušās sešu mēnešu laikā pēc aizdevuma apstiprināšanas iesniegt Komisijai pārstrukturēšanas plānu, kā noteikts glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 3.1.2. punktā (sk. lēmuma par glābšanas atbalstu 42. apsvērumu).

(2) Rumānija 2017. gada 12. jūnijā iesniedza *CNU* pārstrukturēšanas plānu ("sākotnējais pārstrukturēšanas plāns"), paziņojot arī par savu nodomu piešķirt *CNU* pārstrukturēšanas atbalstu 441 miljona RON (93 miljonu EUR) apmērā. Laika posmā no 2017. gada 9. augusta līdz 2017. gada 13. decembrim vairākkārt notika vēstuļu apmaiņa, Komisija iesniedza informācijas pieprasījumus un Rumānijas iestādes sniedza atbildes.

(3) Komisija 2018. gada 8. maija vēstulē informēja Rumāniju par savu lēmumu attiecībā uz minēto atbalstu sākt Līguma par Eiropas Savienības darbību ("LESD") 108. panta 2. punktā paredzēto procedūru.

(4) Komisijas lēmums par procedūras sākšanu ("sākšanas lēmums") tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ([5]) 2018. gada 19. jūnijā. Komisija aicināja ieinteresētās personas iesniegt savas piezīmes par šo atbalstu, bet neviena netika saņemta.

([1]) OV C 236, 6.7.2018., 6. lpp.

([2]) Komisijas 2016. gada 30. septembra Lēmums SA. 46312 (2016/N) – Rumānijas glābšanas atbalsts valsts urāna uzņēmumam (*Compania Națională a Uraniului SA*) (OV C 236, 6.7.2018., 6. lpp.).

([3]) Šajā lēmumā tiek izmantots maiņas kurss 2019. gada 17. septembrī: 1 RON = 0,211 EUR un attiecīgā gadījumā 1 RON = 0,233 USD, bet 1 USD = 0,906 EUR. Dati par valūtām, kas nav RON, tiek sniegti tikai informatīvā nolūkā.

([4]) Komisijas paziņojums "Pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu nefinanšu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai" (OV C 249, 31.7.2014., 1. lpp.).

([5]) Skatīt Komisijas 2018. gada 8. maija Lēmumu SA.48394 (2017/N) – Valsts urāna uzņēmuma *Compania Nationala a Uraniului (CNU)* pārstrukturēšana (OV C 236, 6.7.2018., 6. lpp..).

(5) Rumānijas iestādes 2018. gada 7. augusta vēstulē iesniedza savus apsvērumus par sākšanas lēmumu un jaunu pārstrukturēšanas plānu (turpmāk "otrais pārstrukturēšanas plāns").

(6) Videokonferencē, kas notika 2018. gada 3. decembrī, Komisija pieprasīja Rumānijas iestādēm papildu paskaidrojumus par 2018. gada 7. augustā iesniegto plānu.

(7) Rumānijas iestādes iesniedza Komisijai papildu piezīmes un informāciju 2018. gada 20. decembrī, 2019. gada 14. februārī un 2019. gada 20. martā, kā arī jaunu pārstrukturēšanas plānu 2019. gada 19. aprīlī (turpmāk "trešais pārstrukturēšanas plāns").

(8) Komisija arī tikās ar Rumānijas iestādēm pēc to pieprasījuma 2019. gada 24. un 25. jūnijā.

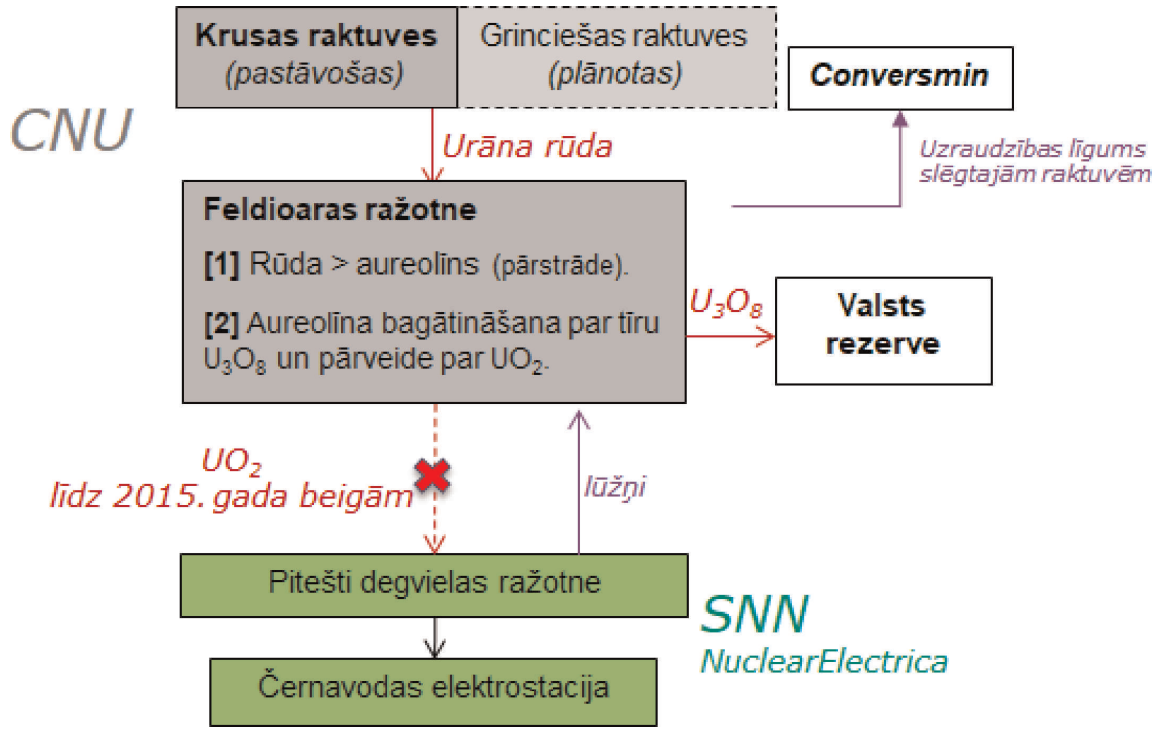
2. SĪKS ATBALSTA APRAKSTS

2.1. Atbalsta saņēmējs

2.1.1. *CNU darbības*

(9) *CNU* ir Rumānijas uzņēmums, kura galvenā mītne atrodas Bukarestē un kurš apsaimnieko urāna raktuves un ražo izejvielas kodolenerģijas ražošanai Rumānijā. *CNU* iegūst urāna rūdu, pārstrādā to aureolīnā, rafinē līdz tīram urāna oktoksīdam (U_3O_8) un pēc tam pārstrādā urāna dioksīdā (UO_2). *CNU* tika dibināts 1997. gadā kā sabiedrība ar ierobežotu atbildību, kas pilnīgi pieder valstij. *CNU* 2017. gadā nodarbināja 772 darbiniekus.

(10) *CNU* darbojas divās ražotnēs, proti, urāna raktuvēs, kas atrodas Krusā-Botušanā *(Crucea-Botuşana)* (Sučavas (*Suceava*) apgabalā valsts ziemeļaustrumos) un kur 2017. gadā strādāja 346 cilvēki, un pārstrādes un rafinēšanas rūpnīcā, kas atrodas Feldioarā (Brašovas (*Braşov*) apgabalā valsts centrālajā daļā) un kur strādāja 350 cilvēki. Diagrammā ir parādīti galvenie ieņēmumu avoti pēdējos gados.

(11) *CNU* tradicionāli bija divi klienti – valstij piederošais valsts uzņēmums *Nuclearelectrica S.A.* (turpmāk "*SNN*"), kas iepērk UO_2, lai ražotu kurināmo savai kodolelektrostacijai, kura atrodas Černavodā (*Cernavodă*), un Valsts rezervju un īpašo jautājumu valsts pārvalde (turpmāk "*ANRSPS*"), kas iepērk U_3O_8. Abi šie pircēji kopā parasti nodrošināja 95 % *CNU* ieņēmumu.

(12) *SNN* tika izveidots 1998. gadā pēc Rumānijas enerģētikas sistēmas pārstrukturēšanas, un no 2013. gada šis uzņēmums tiek kotēts Bukarestes biržā. *SNN* ražo elektroenerģiju un siltumenerģiju, izmantojot kodolenerģiju, ko iegūst Černavodas kodolelektrostacijā, un šis uzņēmums ražo arī kodoldegvielu *FCN* – kodoldegvielas rūpnīcā, kas atrodas Pitešti. Saskaņā ar jaunākajiem ziņojumiem *SNN* kapitāla struktūra ir šāda: 82,49 % pieder Rumānijas valstij ar Enerģētikas ministrijas starpniecību, 7,05 % pieder *Fondul Proprietatea SA*, 5,6 % pieder citām juridiskām personām un 4,8 % – fiziskām personām.

(13) *SNN* korporatīvās pārvaldības galvenā struktūra ir akcionāru pilnsapulce, kas lemj par stratēģiskiem jautājumiem, tostarp par direktoru padomes iecelšanu un atlaišanu ar vienkāršu balsu vairākumu, par gada budžeta pieņemšanu, par attīstības stratēģijas un politikas apstiprināšanu, kā arī par ieguldījumiem un citiem darījumiem, kuru apjoms pārsniedz 50 miljonus EUR ([6]). Izpildinstitūcija, kuras uzdevums ir vadīt *SNN* darbu, ir direktoru padome ar septiņiem padomes locekļiem, no kuriem vismaz četriem jābūt neatkarīgiem administratoriem. Padome ir atbildīga par lēmumu pieņemšanu attiecībā uz tādiem līgumiem ar urāna piegādātājiem, kuru apjoms nepārsniedz 50 miljonus EUR.

2.1.2. *CNU grūtību cēloņi*

(14) *CNU* klientu loks nav daudzveidīgs, un šis uzņēmums ir ļoti atkarīgs no diviem pircējiem, no kuriem lielākais ir *SNN*, kas nodrošina vairāk nekā 80 % pārdošanas apjoma. *CNU* zaudēja abus galvenos klientus 2016. gadā, kad *SNN* noslēdza līgumu ar *CNU* konkurentu un *ANRSPS* nenoslēdza nekādu piegādes līgumu. *SNN* 2015. gada decembrī nolēma piešķirt savu UO_2 piegādes tiesību līgumu, izmantojot iepirkuma procedūru, kas norisinājās starp diviem reģistrētiem un apstiprinātiem piegādātājiem – *CNU* un Kanādas piegādātāju *Cameco*, kurš rezultātā ieguva līgumslēgšanas tiesības. *CNU* neatrada citu pircēju un tādēļ vairs nespēja pārdot savu produkciju.

(15) Turpmāk 1. tabulā, ko iesniegušas Rumānijas iestādes, ir iekļauti dažādi cenu piedāvājumi, kurus (laikā no 2016. gada līdz 2018. gadam) *CNU* un *Cameco* iesniedza dažādās *SNN* organizētā iepirkuma procedūras kārtās. Laikā, kad *SNN* nolēma parakstīt pirmo līgumu ar *Cameco*, *CNU* piedāvājums bija par 72 % augstāks. Arī visi turpmākie *CNU* piedāvājumi bija par ievērojami augstākām cenām nekā *Cameco*, robežās no +39 % līdz +99 %, tādēļ *SNN* atkārtoti parakstīja piegādes līgumus ar *Cameco*.

1. tabula

Kopsavilkuma tabula par *SNN* iepirkuma procedūrām attiecībā uz 120 tonnām UO_2 (kas bija nepieciešamas sešiem mēnešiem) laikposmā no 2016. gada līdz 2018. gadam

	Datums, kad līgumu parakstīja *SNN*	Pirmās piegādes datums katram līgumam	*Cameco* piedāvājums	*CNU* piedāvājums	Cenu starpība *CNU* piedāvājumam salīdzinājumā ar *Cameco* piedāvājumu
1.	29.1.2016.	4.3.2016.	[..] USD * (≈ [..] RON)	[..] RON	+ 72 %
2.	8.7.2016.	15.9.2016.	[..] USD (≈ [..] RON)	[..] RON	+ 39 %
3.	23.12.2016.	15.2.2017.	[..] USD (≈ [..] RON)	[..] RON	+ 52 %
4.	6.6.2017.	21.8.2017.	[..] USD (≈ [..] RON)	[..] RON	+ 85 %
5.	5.1.2018.	26.2.2018.	[..] USD (≈ [..] RON)	[..] RON	+ 77 %

([6]) Skatīt *SNN* Statūtus, kas pieejami vietnē: http://www.nuclearelectrica.ro/wp-content/uploads/2014/08/engl-act-const1.pdf.

6.	19.7.2018.	17.9.2018.	[..] USD (≈ [..] RON)	[..] RON	+ 99 %

Avots: Rumānijas 2018. gada 20. decembrī iesniegtā atbilde.
* Konfidenciāla informācija.

(16) Tādējādi *CNU* ieņēmumi tika gūti tikai no nelielām blakusdarbībām, piemēram, no pakalpojumu līguma ar *SNN* par atkritumu pārstrādi, un tie būtiski samazinājās. Kā parādīts 2. tabulā, uzņēmuma kopējie ieņēmumi samazinājās no 110,8 miljoniem RON (23,4 miljoniem EUR) 2015. gadā līdz 15,2 miljoniem RON (3,2 miljoniem EUR), kas nebija pietiekami *CNU* izdevumu segšanai 2016. gadā.

(17) Pirms straujā pārdošanas ieņēmumu krituma 2016. gadā *CNU* jau bija radušies diezgan lieli zaudējumi no pamatdarbības 2014. un 2015. gadā. *CNU* sliktos darbības rezultātus daļēji izskaidro pakāpeniskā urāna resursu izsīkšana Krusas-Botušanas raktuvēs. *CNU* ieguves darbības rada lielas ekspluatācijas izmaksas, jo uzņēmumam trūkst līdzekļu transporta ceļu uzturēšanai, bet pārvadājumu attālumi palielinās tādēļ, ka izsīkst rūdas iegulas un pazemē nenotiek modernizācija.

(18) *CNU* trūkst arī finanšu līdzekļu, lai izmantotu jaunās urāna rūdas atradnes, kas atklātas Tulgešā-Grinciešā (*Tulgheș-Grinties*), kā arī lai modernizētu ražotni, kas atrodas Feldioarā.

(19) Visbeidzot, *CNU* jāsedz arī arvien lielākas pakalpojumu izmaksas, jāmaksā ieguves nodevas un papildu nodokļi (vides nodoklis).

2. tabula

Izvēlēti finanšu dati, kas raksturo pirmo pārstrukturēšanas plānu laikposmam no 2014. gada līdz 2023. gadam

(miljonos RON)

	2014.–2016. gads			Pārstrukturēšanas periods					Pēc pārstrukturēšanas	
Rādītājs	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kopējie ieņēmumi	142,9	110,8	15,2	210,0	193,9	193,9	193,9	193,9	196,8	196,8
Kopējie izdevumi	246,3	254,2	109,1	188,0	191,0	184,6	186,9	189,4	189,4	189,4
Peļņa vai Zaudējumi	-104,7	-143,4	-93,9	18,5	2,6	7,9	5,9	3,8	6,2	6,2
EBITDA rādītājs	-60,5	-95,1	-54,3	64,5	44,7	43,2	41,8	39,7	42,1	42,1

2.2. **Urāna ieguve un koncentrāti kodoldegvielas ražošanai**

(20) *CNU* galvenokārt ražo divu veidu produkciju – aureolīnu (ar augstu U_3O_8 koncentrāciju) un (nebagātinātu) UO_2.

(21) Aureolīns ir standarta, tirgojama prece, kuru tirgo visā pasaulē un kuras cenas un tirdzniecības nosacījumi ir salīdzinoši pārredzami. Aureolīnu, kas ir pamatprodukts, no kura ražo nebagātinātu, kā arī bagātinātu UO_2, ražo un tirgo uzņēmumi, kas nav Eiropas uzņēmumi (piemēram, *Cameco*), kā arī Eiropas (Eiropā inkorporēti) uzņēmumi, piemēram, *Orano* (iepriekš *Areva*), *RioTinto* vai *BHP Billiton*. Turklāt šajā tirgū pašlaik ienāk jauni dalībnieki, kas atrodas dažādos attīstības posmos ar jauniem ieguves projektiem Spānijā, Somijā un Ungārijā ([7]).

(22) Rumānija īpaši norādīja, ka *Orano* 2017. gada maijā pēkšņi ierosināja apgādāt *CNU* ar aureolīnu no tās raktuvēm Nigērā. *Orano* arī paziņoja, ka var piegādāt visu aureolīna daudzumu, kas *CNU* vajadzīgs, lai saražotu *SNN* nepieciešamo UO_2 apjomu abiem reaktoriem Černavodā ([8]).

([7]) Informācija izgūta vietnē https://www.wise-uranium.org/upeur.html 2019. gada 23. septembrī.
([8]) Rumānijas iestāžu iesniegtās informācijas 12.2. punkts, ar atsauci uz pielikumu vēstulei Nr. 121321/DV/8.12.2018.

(23) Tādā jomā kā U_3O_8 pārveide par UO_2 *Cameco* un *CNU* faktiski ir konkurenti attiecībā uz *CANDU* pamatotu tehnoloģiju kodolelektrostacijām. Turklāt jebkuram uzņēmumam, kas patlaban ražo urāna savienojumus bagātinātam urānam, ko paredzēts ražot kā kodoldegvielu, piemēram, *Orano* (iepriekš *Areva*), ir tehnoloģiskās iespējas, lai nākotnē, ja tas šķistu izdevīgi, nolemtu ienākt šajā tirgū, piedāvājot kādu aizstājējproduktu. Saskaņā ar publiski pieejamo informāciju *Orano* pašlaik pārveido rūpniecisko procesu savā *Malvési* ražotnē, lai varētu starptautiskajā tirgū pārdot nebagātinātu UO_2, kas ir viens no tā starpproduktiem ([9]). Turklāt pašlaik aktīvi darbojas arī citi (nebagātināta) UO_2 piegādātāji *CANDU* tehnoloģijām, piemēram, *Dioxitek* (Argentīna), *CNNC* (Ķīna), *PAEC* (Pakistāna) un *NFC* (Indija).

2.3. **CNU sākotnējais pārstrukturēšanas plāns**

(24) Pēc Komisijas lēmuma par glābšanas atbalstu, ar kuru tika apstiprināts aizdevums 62 miljonu RON (13,1 miljona EUR) apmērā ([10]), Rumānija 2017. gada 12. jūnijā iesniedza sākotnējo pārstrukturēšanas plānu, aptverot laikposmu līdz 2021. gadam.

(25) Sākotnējā pārstrukturēšanas plānā kopējās pārstrukturēšanas izmaksas sasniedza 941 miljonu RON (198,5 miljonus EUR) (sīkāks sadalījums ir pieejams sākšanas lēmuma 22. apsvērumā). Saskaņā ar Rumānijas sniegto informāciju šīs pārstrukturēšanas izmaksas bija jāfinansē no valsts atbalsta 441 miljona RON (93,0 miljonu EUR) apmērā un no *CNU* pašu iemaksas 500 miljonu RON (105,5 miljonu EUR) apmērā ([11]) (t. i., pašu iemaksa veidotu aptuveni 53 % pārstrukturēšanas izmaksu).

(26) Paziņoto pārstrukturēšanas atbalstu veidoja šādi pieci atbalsta instrumenti:

a) glābšanas atbalsta 62 miljonu RON (13,1 miljona EUR) apmērā pārveidošana par pārstrukturēšanas atbalstu;

b) dotācija 75,5 miljonu RON (15,9 miljonu EUR) apmērā;

c) parāda norakstīšana 77 miljonu RON (16,2 miljonu EUR) apmērā;

d) pamatdarbības subsīdija 213 miljonu RON (44,9 miljonu EUR) apmērā;

e) *CNU* parāda 13,3 miljonu RON (2,8 miljonu EUR) apmērā konversija akcijās, kas no 2017. gada 30. marta ir Rumānijas valsts turējumā.

(27) Sākotnējā pārstrukturēšanas plānā pašu iemaksa izmaksu segšanā ietvēra četrus galvenos *CNU* ekspluatācijas ieņēmumu avotus (visa informācija ir pieejama sākšanas lēmuma 20. apsvērumā):

a) dažādus U_3O_8 piegādes līgumus ar *ANRSPS*;

b) daudzgadu līgumu par UO_2 piegādi *SNN* laikposmā no 2017. gada 1. septembra līdz 2021. gada 31. decembrim;

c) daudzgadu līgumu ar *SNN* par tādu dabisko urānu saturošo materiālu pārstrādi, kuri neatbilst prasībām;

d) dažādus līgumus ar *Conversmin SA* par slēgto urāna raktuvju saglabāšanu, slēgšanu, vides atjaunošanu un uzraudzību.

2.4. **Apraksts par iemesliem, kuru dēļ tika sākta procedūra**

(28) Sākšanas lēmumā Komisija atzina, ka Rumānijas plāni piešķirt valsts finansējumu *CNU* pārstrukturēšanas plāna atbalstam ir valsts atbalsts saskaņā ar LESD 107. panta 1. punktu.

([9]) https://www.orano.group/docs/default-source/orano-doc/groupe/publications-reference/rapport_tsn_malvesi_2018.pdf, 13. lpp.

([10]) Glābšanas atbalsta aizdevumu 2016. gada 5. oktobrī piešķīra Rumānijas valsts ar tās pārstāvja – Enerģētikas ministrijas – starpniecību saskaņā ar valdības ārkārtas Rīkojumu Nr. 65/2016, ar ko izveido tiesisko regulējumu likumīga individuālā atbalsta piešķiršanai, lai glābtu Valsts urāna uzņēmumu (2016. gada 11. oktobra *Oficiālais Vēstnesis* Nr. 801). Līgumā bija noteikts, ka glābšanas aizdevuma procentu likme ir 6,92 % un to izmaksā divās daļās –47,2 miljonus RON 2016. gada 5. novembrī un pēc tam 13 167 550,53 RON 2017. gada 30. martā. Procentu likme 2017. gada 19. jūlijā tika koriģēta no 6,92 % uz 11,08 %. Avots: www.cdep.ro/interpel/2018/r1405B.pdf.

([11]) Paziņojuma veidlapas III.B daļa, 5.1.B punkts.

(29) Tā kā *CNU* atbilda kritērijiem, lai to varētu kvalificēt kā grūtībās nonākušu uzņēmumu saskaņā ar glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 20. punktu, pārstrukturēšanas atbalsta saderība tika analizēta saskaņā ar glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnēm. Pēc sākotnējā izvērtējuma Komisija apšaubīja iepriekš minēto pasākumu saderību ar glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnēm. Šīs šaubas ir turpmāk apkopotas 30.–46. apsvērumā (detalizēta informācija ir sniegta sākšanas lēmuma 44.–70. apsvērumā).

2.4.1. *Šaubas par CNU pašu iemaksas līmeni pārstrukturēšanas plānā*

(30) Komisija šaubījās par to, vai Rumānijas piedāvātie finansēšanas avoti ir nozīmīgs, reāls, faktisks un atbalstu neietverošs pašu iemaksa vismaz 50 % apmērā, un tādēļ izdarīja provizorisku secinājumu, ka sākotnējais pārstrukturēšanas plāns neatbilst glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu pamatprasībām attiecībā uz pašu iemaksu.

(31) Pirmkārt, Komisija sākotnēji secināja, ka neviens no četriem 27. apsvērumā norādītajiem pašu iemaksas avotiem neatbilst kritērijam, kas nosaka, ka pašu iemaksai jābūt reālai un faktiskai. Saskaņā ar glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 63. punktu no pašu iemaksas izslēdz gaidāmo peļņu, piemēram, naudas plūsmu. Komisija norādīja, ka no Rumānijas minētajiem līgumiem tika īstenoti tikai līgumi par nelielām summām, turklāt tikai daļēji.

(32) Otrkārt, attiecībā uz prasību, ka pašu iemaksā nebūtu jāietver atbalsts, Komisija sākotnēji secināja – ir maz ticams, ka būtiskais "ņem vai maksā" UO_2 piegādes līgums ar *SNN*, par kuru bija paredzēts, ka tas veidos aptuveni 80 % no *CNU* pārdošanas apjoma, tiks noslēgts atbilstīgi tirgus nosacījumiem. Pamatojoties uz pieejamo tirgus informāciju, līgums, kas paredzēja cenu 623 RON (131 EUR) par kg_U (t. i., 423 RON par kg_U bez subsīdijas) un atbilstīgi 110 USD (100 EUR) par kg_U (bez subsīdijas), pārsniegtu aplēsto tirgus cenu (67 USD jeb 61 EUR par kg_U) par 64 %.

(33) Turklāt Komisija arī apšaubīja to, ka visi pārējie ierosinātie pašu iemaksas avoti neietver atbalstu, – šo iemaksu pamatā patiešām bija plānotie līgumi ar valsts pārvaldes iestādēm un valstij piederošiem uzņēmumiem. Konkrēti, Rumānija nespēja pierādīt, ka *ANRSPS*, kas ir publiska struktūra, parakstīs plānotos līgumus ar *CNU*, pamatojoties uz tirgus cenām, un ka otrs ieplānotais līgums – ar *SNN* par neatbilstīgo materiālu pārstrādi – tiks noslēgts saskaņā ar tirgus noteikumiem, piemēram, salīdzinājumā ar citiem tipiskiem piegādes līgumiem šajā nozarē.

(34) Treškārt, pamatojoties uz Rumānijas iesniegto informāciju, izrietēja, ka neviens tirgus ieguldītājs vai aizdevējs neatbalstīja šo plānu un neplānoja to darīt. Rumānija nespēja iesniegt Komisijai nekādas apliecinošas norādes, piemēram, nodomu protokolu, kas būtu parādījis un apliecinājis kāda potenciāla tirgus ieguldītāja vēlmi atbalstīt un finansēt paziņoto pārstrukturēšanas plānu un uzticēties tam.

(35) Visbeidzot, Komisijai radās šaubas arī par Rumānijas minēto apgalvojumu, ka pamatlīdzekļu pārdošana arī būtu pašu iemaksas avots. Nebija skaidrs, kāda varētu būt šo aktīvu tirgus vērtība, pārdošanas termiņi un pats galvenais – cik lielā mērā šādu pārdošanu varētu sekmīgi pabeigt pārstrukturēšanas periodā.

2.4.2. *Šaubas par CNU ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošanu*

(36) Komisija arī apšaubīja to, ka sākotnējais pārstrukturēšanas plāns atjaunos *CNU* dzīvotspēju pārstrukturēšanas perioda beigās. Faktiski netika konstatēts, ka *CNU* nodrošinās pietiekamu atdevi un spēs palikt tirgū bez turpmāka atbalsta.

(37) Pirmkārt, Komisija norādīja, ka Rumānija nav iesniegusi pieprasīto ekonomisko pamatrādītāju kopumu pārstrukturēšanas periodam un datus par rentabilitāti un ražošanas izmaksām sadalījumā pa galvenajiem pašreizējiem vai plānotajiem uzņēmumiem (Krusas-Botušanas raktuves, Feldioaras ražotne un Tulgešas-Grinciešas raktuves). Jebkurā gadījumā iesniegtā apkopotā informācija nebija pārliecinoša attiecībā uz *CNU* ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošanu pārstrukturēšanas perioda beigās.

(38) Otrkārt, *CNU* rentabilitāte saglabājās zema, pat ņemot vērā cenas subsīdiju, kas bija paredzēta starpības segšanai starp ražošanas izmaksām un UO_2 tirgus cenu un ko Rumānija atzina par valsts atbalstu. Tā kā pārstrukturēšanas periodā nebija paredzēta pakāpeniska šā atbalsta samazināšana, Komisija provizoriski secināja, ka bez papildu apliecinošiem pierādījumiem joprojām ir apšaubāms tas, vai pārstrukturēšanas perioda beigās *CNU* būs dzīvotspējīgs, ja nesaņems turpmāku valsts subsīdiju pamatdarbībai.

(39) Treškārt, Komisija pauda šaubas par Rumānijas iestāžu norādītajām ražošanas izmaksām pēc tam, kad tiks pabeigti ieguldījumi jaunajās Tulgešas-Grinciešas raktuvēs. Proti, Komisija uzsvēra, ka Rumānija nav iesniegusi nekādu ieguldījumu pētījumu, kas pamatotu iespējamo U_3O_8 ražošanas izmaksu summu 460 RON (97 EUR) par kg_U ([12]), un konstatēja, ka šī aplēse ievērojami pārsniedz faktisko tirgus cenu 22 USD (20 EUR) par vienu mārciņu U_3O_8 2018. gada februāra beigās ([13]).

(40) Turklāt Komisija arī konstatēja, ka urāna cenas prognozes, ko Rumānija iesniedza, lai pamatotu ieguldījumu iespējas jaunajās raktuvēs, bija novecojušas un neuzticamas, tādējādi radot šaubas par jauno raktuvju dzīvotspēju. Tā kā glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 51. punktā ir minēts, ka dzīvotspējas atjaunošana nedrīkst būt atkarīga no optimistiskiem pieņēmumiem par ārējiem faktoriem, piemēram, cenu svārstībām, Komisija arī apšaubīja to, vai šis glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu punkts ir izpildīts.

2.4.3. *Šaubas par kompensācijas pasākumiem*

(41) Šajā saistībā Komisija norādīja, ka Rumānija paredz tikai divus rīcības pasākumus. Saskaņā ar sākotnējo pārstrukturēšanas plānu *CNU* pārstrukturēšanas periodā atturētos no citu uzņēmumu akciju pakešu iegādes un atbalsta izmantošanas reklāmai, lai pārdotu savus produktus. Tomēr, tā kā nebija nekādu jēgpilnu un skaidru strukturālo pasākumu, Komisija apšaubīja to, vai ierosinātie kompensācijas pasākumi pietiekamā mērā mazina iespējamā atbalsta radīto negatīvo ietekmi uz konkurenci.

(42) Proti, pretēji Rumānijas apgalvojumam, ka Eiropas tirgū nav tādu produktu, kādus nodrošina *CNU*, un tādēļ nav nepieciešami nekādi papildu kompensācijas pasākumi, Komisija norādīja uz vairākiem apstākļiem.

(43) Pirmkārt, attiecībā uz ieguvi Komisija norādīja, ka neviens cits Eiropas uzņēmums, izņemot *CNU*, pašlaik ES neiegūst urāna rūdu, tomēr ES darbojas vairāki uzņēmumi, kas importē urāna savienojumus, lai apgādātu pārstrādes/bagātināšanas iekārtas un gala rezultātā – ražotu kodoldegvielu. Tas attiecas, piemēram, uz *Orano* (iepriekš *Areva*), kas importē ES urāna savienojumus, kurus iegūst savu kalnrūpniecības darbību rezultātā valstīs ārpus ES, piemēram, no Nigēras – tādējādi tirgus ir atvērts konkurencei. Turklāt Spānijā un Somijā tika atklātas urāna ieguves atradnes, un šīs jaunās ieceres faktiski tika izziņotas vai ieplānotas 2018.–2019. gadam.

(44) Otrkārt, attiecībā uz pārstrādes/bagātināšanas darbībām Komisija norādīja, ka neviens cits uzņēmums, izņemot *Cameco*, šobrīd nenodarbojas ar nebagātināta UO_2 piegādi tām kodolelektrostacijām ES, kas izmanto *CANDU* pamatotas tehnoloģijas, tomēr šie tirgi ir atvērti konkurencei un jebkurš uzņēmums var atzīt tos par izdevīgiem un pieņemt lēmumu ienākt tajos nākotnē vai piedāvāt aizstājējproduktus, kas iegūti citur. Papildus *Cameco* nebagātinātu UO_2 *CANDU* iekārtām var piedāvāt arī ārvalstu piegādātāji, piemēram, no Ķīnas vai Indijas.

(45) Treškārt, Komisija arī norādīja, ka Rumānija sākotnējā pārstrukturēšanas plānā ir sniegusi vairākus pretrunīgus apgalvojumus, proti, norādījusi, ka *CNU* mēģinās paplašināt klientu portfeli ārpus Rumānijas, un vienlaikus apgalvojusi, ka produktam, kuru piegādā *CNU*, nav Eiropas tirgus un tādēļ nav nepieciešami nekādi kompensācijas pasākumi.

(46) Tāpēc Komisija sākotnēji secināja, ka: i) faktiski pastāv konkurence attiecībā uz urāna *ieguves* darbībām un ii) potenciāla konkurence nākotnē varētu rasties attiecībā uz urāna *pārstrādes un bagātināšanas* darbībām. Tādējādi Rumānijas piedāvātie rīcības pasākumi šķita nepietiekami, un bija vajadzīgi strukturāli kompensācijas pasākumi, lai mazinātu konkurences izkropļojumus.

3. **RUMĀNIJAS PIEZĪMES**

(47) Piezīmēs par sākšanas lēmumu Rumānija iesniedza jaunu informāciju un vairākus apsvērumus, kā arī otro pārstrukturēšanas plānu.

([12]) Kā norādīts specializētā vietnē, aptuveni 120 USD par kg_U vai 46 USD par vienu mārciņu U_3O_8, ja 1 kg_U = 2,59979 mārciņas U_3O_8: http://www.uranium.info/unit_conversion_table.php.

([13]) Informācija izgūta vietnē: https://www.uxc.com/p/prices/UxCPrices.aspx 2018. gada 22. martā.

3.1. **Rumānijas piezīmes par *Euratom* līguma piemērošanu**

(48) Rumānijas iestādes norādīja, ka pārstrukturēšanu pamato saistības, ko tās uzņēmušās saskaņā ar *Euratom* līgumu attiecībā uz kodoldrošību, jo īpaši šādas:

a) raktuvju applūšanas novēršana;

b) pazemes un dīķu ūdeņu kontrolēta aizvadīšana;

c) raktuvju un dīķu ūdeņu attīrīšana no piesārņojuma un sanācija, ja urāna, rādija un dažādu sāļu saturs tajos pārsniedz vides aizsardzības noteikumos paredzētos lielumus un tie var ļoti nopietni ietekmēt vidi un iedzīvotājus, tostarp saistībā ar uzņēmuma iekārtām un aprīkojumu;

d) droša apgāde ar izejvielām, lai ražotu kodoldegvielu, kas nepieciešama iekārtu darbināšanai Černavodas kodolelektrostacijā, tostarp vietējā kodoldegvielas cikla uzturēšana, kas palīdz nodrošināt Rumānijas energoapgādes drošību;

e) urāna krājumu apsaimniekošana, to objektu slēgšana, kuros ir pabeigti rakšanas / urāna ieguves darbi, kodoliekārtu konservācija un ekspluatācijas pārtraukšana, apzaļumošanas darbu veikšana, ietekmes uz vidi un iedzīvotājiem uzraudzība pēc slēgšanas, sarežģītas un ilgstošas darbības un procesi, lai nepieļautu radioaktīvo piesārņojumu, raktuvju slēgšana, apzaļumošana un uzraudzība pēc slēgšanas.

f) Rumānija arī uzskata, ka *CNU* ir būtiska nozīme, lai Rumānijas energoapgāde būtu droša un tiktu saglabāta vērtīgā kompetence un lielie ieguldījumi, kas veikti *CNU* aprīkojumā, tehnoloģijās un licencēs un kas citādi var tikt zaudēti ([14]). Rumānija uzskata vietēja mēroga kalnrūpniecību par visdrošāko veidu, kā nodrošināt piegādes ķēdi kodolenerģijas ražošanai, un apgalvo, ka *CNU* ir unikāls UO_2 piegādātājs ES, kas spēj efektīvi un pastāvīgi nodrošināt kodoldegvielas ražošanu Černavodas kodolreaktoros ([15]).

3.2. **Otrais pārstrukturēšanas plāns**

(49) Rumānija vispirms uzsvēra, ka otrajā pārstrukturēšanas plānā tiek atsaukti trīs no pieciem sākotnējā pārstrukturēšanas plānā paziņotajiem atbalsta pasākumiem, proti, c), d) un e) pasākums, kā aprakstīts 26. apsvērumā, un tādēļ būtiski samazinās piešķiramā atbalsta summa – no 440,8 miljoniem RON (93,0 miljoniem EUR) uz 125,1 miljonu RON (26,4 miljoniem EUR). Atlikušie atbalsta pasākumi ir glābšanas atbalsta konversija par 60,4 miljoniem RON (12,7 miljoniem EUR) un dotācija 64,8 miljonu RON (13,7 miljonu EUR) apmērā.

(50) Arī pārstrukturēšanas izmaksas samazinās, no 941 miljona RON (198,5 miljoniem EUR) uz 250,3 miljoniem RON (52,8 miljoniem EUR), un Rumānija apgalvo, ka *CNU* iemaksātu 50 %, proti, 125,1 miljonu RON (26,4 miljonus EUR).

(51) Šā otrā pārstrukturēšanas plāna ietvaros *CNU* veidotu jaunu sadarbību ar *SNN*. Šajā saistībā Rumānija uzskatīja, ka Komisijas bažas, kas izteiktas sākšanas lēmuma 47.–50. apsvērumā attiecībā uz iespējamo valsts atbalstu, kas iekļauts paredzētā līguma ar *SNN* cenā, kļūst nebūtiskas, jo attiecīgais līgums vairs netiek plānots. Rumānija paskaidroja, ka pēc līguma pārtraukšanas ar *CNU*, kas daļēji izraisīja *CNU* finansiālās grūtības, *SNN* sāka iegādāties izejvielas no Kanādas uzņēmuma *Cameco*. Tomēr paļaušanās uz vienu vienīgu piegādes avotu ilgtermiņā tika atzīta par riskantu, tādēļ *SNN* izstrādāja iepirkumu dažādošanas stratēģiju.

(52) *SNN* kopsapulce apstiprināja šo stratēģiju 2018. gada maijā un skaidri norādīja uz *CNU* kā pārstrādes pakalpojumu sniedzēju. Rumānija paskaidroja, ka, pamatojoties uz šo stratēģiju, tiks novērsta atkarība no viena piegādātāja un ar to saistītie riski, iegādājoties starptautiskajos tirgos U_3O_8, nevis UO_2, un *CNU* to pārstrādās, izmantojot iegūto UO_2 kodoldegvielas ražošanai. *SNN* un *CNU* attiecības ietvertu U_3O_8 pārstrādi un uzglabāšanu *CNU* telpās, kā arī *CNU* veiktu U_3O_8 piegādātāju kvalificēšanu – būtu patiešām svarīgi, lai *CNU* veiktu šādu kvalificēšanu pirms konkursa procedūras organizēšanas starp kvalificētiem U_3O_8 piegādātājiem, jo *SNN* nav vajadzīgās kompetences U_3O_8 piegādātāju kvalificēšanai.

([14]) Rumānijas 2019. gada 19. aprīļa iesniegums, IV.3. nodaļa. Pārstrukturēšanas plāns, iv) punkts.
([15]) Rumānijas 2019. gada 19. aprīļa iesniegums, IV.3. nodaļa. Pārstrukturēšanas plāns, iv) punkts.

(53) Pēc tam Rumānija pieņēma likumu, kas reglamentē principus, kā izstrādāt Rumānijas valsts stratēģiju attiecībā uz integrētā kodolcikla uzturēšanu un izejvielu piegādi kodoldegvielas ražošanai, kas nepieciešama iekārtu darbināšanai Černavodas kodolelektrostacijā ([16]) (turpmāk "Likums Nr. 193/2018"). Likums Nr. 193/2018 paredz, ka *CNU* ir ekskluzīvas tiesības ražot UO_2 pulveri Rumānijas teritorijā un *SNN* iegādāsies šo produktu tikai no *CNU*, izņemot gadījumus, kad *CNU* nevar piegādāt vajadzīgos daudzumus. Kritēriji un metodes, kā noteikt un koriģēt regulētās cenas U_3O_8 kvalificēšanas, uzglabāšanas un pārstrādes pakalpojumiem, kā arī *CNU* piegādātā UO_2 cenu, jānosaka, pamatojoties uz faktiskajām *CNU* izmaksām un saskaņā ar valdības lēmumu, kas vēl joprojām atradās apspriešanas posmā laikā, kad Rumānija iesniedza otro pārstrukturēšanas plānu (papildu informāciju par šo likumu skatīt turpmāk 63. apsvērumā) ([17]). Rumānija otrajā pārstrukturēšanas plānā paredzēja, ka līgums starp *CNU* un *SNN* stāsies spēkā no 2018. gada.

(54) 2018. gada 22. jūnijā*CNU* piedāvāja piegādāt [..] tonnas$_U$ UO_2 par cenu [..] RON par kg$_U$ (bez PVN), tas ir, [..] EUR par kg$_U$. 2018. gada 17. jūlijā *SNN* norādīja *CNU*, ka pirmais pasūtījums par [..] tonnām$_U$ UO_2 netiks pasūtīts *CNU* iepirkumā piedāvātās vienības cenas dēļ. 2018. gada 19. jūlijā *CNU* un *SNN* parakstīja pamatlīgumu, ar kuru *CNU* apņēmās piegādāt *SNN* UO_2.

(55) 2018. gada novembrī *SNN* un *CNU* noslēdza konkrētu līgumu par [..] tonnu$_U$ UO_2 iegādi par cenu [..] RON/kg ([..] EUR/kg), un šā līguma kopsumma bija [..] miljoni RON ([..] miljoni EUR) bez PVN, pamatojoties uz iepriekš minēto pamatlīgumu ([18]).

3.3. **Trešais pārstrukturēšanas plāns**

(56) Pēc videokonferences ar Komisiju, kas notika 2018. gada 3. decembrī, lai apspriestu otro pārstrukturēšanas plānu, Rumānija iesniedza trešo pārstrukturēšanas plānu, aizstājot visus iepriekš paziņotos pārstrukturēšanas plānus.

(57) Trešajā pārstrukturēšanas plānā ir saglabāti tikai divi no pieciem sākotnējiem atbalsta pasākumiem, un to summa ir mazāka nekā sākotnējā pārstrukturēšanas plānā. Atlikušo pasākumu kopsumma ir 178,3 miljoni RON (37,6 miljoni EUR), un tie ietver i) glābšanas atbalsta pārveidi par pārstrukturēšanas atbalstu 60,4 miljonu RON (12,7 miljonu EUR) apmērā un ii) dotāciju *CNU* ieguldījumu atbalstam 64,8 miljonu RON (13,7 miljonu EUR) apmērā, tostarp ekspluatācijas sākšanai Tulgešas-Grinciešas raktuvēs. Lai segtu Krusas-Botušanas raktuvju slēgšanas izmaksas, tiek paredzēta jauna subsīdija 53,1 miljona RON (11,2 miljonu EUR) apmērā.

(58) Rumānija paziņoja, ka kopējās pārstrukturēšanas izmaksas 356,4 miljonu RON (75,2 miljonu EUR) apmērā, kas sīkāk norādītas 3. tabulā, daļēji tiks finansētas no pārstrukturēšanas atbalsta un no *CNU* iemaksas 178,1 miljona RON (37,6 miljonu EUR) apmērā, kas tiks iegūts no turpmākajiem ieņēmumiem.

3. tabula

Pārstrukturēšanas izmaksas un to finansēšana

Plānotās pārstrukturēšanas izmaksas	Izmaksu summas	Valsts atbalsts	Iemaksa no *CNU* pašu līdzekļiem
Glābšanas atbalsta konversija pārstrukturēšanas atbalstā	60,4	60,4	
Krusas-Botušanas raktuvju pakāpeniska slēgšana	**106,0**	53,1	52,9
Tulgešas-Grinciešas raktuvju ekspluatācijas sākšana	[..]	[..]	[..]
Kalnrūpniecības atkritumu pārstrādes uzlabota tehnoloģija Feldioaras ražotnē	[..]	[..]	[..]

([16]) Likums Nr. 193/2018, kas pieņemts 2018. gada 19. jūlijā un publicēts 2018. gada 23. jūlija *Oficiālajā Vēstnesī* Nr. 640.

([17]) Valdības Lēmums Nr. 126/2019, ar ko apstiprina kritērijus un kārtību, kā noteikt un koriģēt regulētās cenas, kas saistītas ar urāna oksīda kvalificēšanas, uzglabāšanas un pārstrādes pakalpojumiem, kā arī urāna dioksīda cenu, ko Rumānijas teritorijā nodrošina Valsts urāna uzņēmums *Compania Naţionaăl a Uraniului SA* – šis lēmums ir pieņemts 2019. gada 5. martā un publicēts *Oficiālajā Vēstnesī* 2019. gada 6. martā.

([18]) Saiti uz rakstu presē skatīt vietnē: https://www.focus-energetic.ro/nuclearelectrica-incheie-iar-contract-cu-cnu-pentru-uraniu-54071.html. Skatīt arī piezīmi *SNN* 2018. gada pārskata 36. lappusē, kurā norādīti to abu piegādes līgumu apjomi, kas atsevišķi noslēgti ar *Cameco* un ar *CNU*: http://www.nuclearelectrica.ro/wp-content/uploads/2019/02/SNN_RO_Raport-Anual-CA-2018.pdf. Šis konkrētais līgums tika noslēgts pēc *CNU* piedāvājuma noteikt lielāku apjomu un piemērot sākotnēji solīto cenu, kas bija par 99 % augstāka nekā *Cameco* cena, kura norādīta 1. tabulas 6. rindiņā.

Uzlabota urāna reģenerācija no sārņu dīķa	[..]	[..]	[..]
Uzlabota urāna reģenerācija no neaktīvajām izgāztuvēm	[..]	[..]	[..]
Kopējās pārstrukturēšanas izmaksas (saskaņā ar Rumānijas iesniegumu)	356,4	178,3	178,1
Kopā procentos (saskaņā ar Rumānijas iesniegumu)		50,0 %	50,0 %

Avots: trešā pārstrukturēšanas plāna 14. pielikums (*Copenhagen Economics* pēc *CNU* sniegtajiem datiem).

(59) Pēc tam Rumānija strukturēja savu iesniegumu, lai novērstu trīs galvenās problēmas, kuras apšaubīja Komisija. Rumānija uzskatīja, ka *CNU* pašu iemaksa ir reāla, faktiska un neietver valsts atbalstu, trešais pārstrukturēšanas plāns atjaunos *CNU* ilgtermiņa dzīvotspēju un pārstrukturēšanas atbalsts *CNU* neizkropļos konkurenci.

3.3.1. *CNU iemaksa ir reāla, faktiska un neietver valsts atbalstu*

(60) Rumānija iesniedza sīki izstrādātu pārskatu par *CNU* ieņēmumu avotiem, kas atainots 4. tabulā.

4. tabula

***CNU* ieņēmumu avoti**

Summas (miljonos RON)	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
SNN – HG		[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]
% no CNU kopējiem ieņēmumiem		*[..] %*	*[..] %*	*[..] %*	*[..] %*	*[..] %*	*[..] %*
SNN – lūžņi	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]
Kopā *ANRSPS*	[..]						
Kopā *Conversmin*	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]
Citi ieņēmumi no nomas	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]
Kopā	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]
Pamatdarbības izmaksas	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]
Pamatdarbības naudas plūsmas	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]

Avots: trešā pārstrukturēšanas plāna 14. pielikums (*Copenhagen Economics*).

(61) Kā norādīts iepriekš tabulā, Rumānija apgalvo, ka *CNU* ir trīs galvenie klienti – *SNN*, *ANRSPS* un *Conversmin*. Rumānija arī sīkāk raksturoja attiecības starp *CNU* un šiem trim klientiem, lai pierādītu, ka *CNU* pašu iemaksa, kas izriet no šiem ieņēmumiem, ir uzskatāma par reālu, faktisku un nesaistītu ar valsts atbalstu.

(62) Pirmkārt, kā norādīts 53. apsvērumā, *CNU* ir izveidojis jaunu sadarbību ar *SNN*, pamatojoties uz Likumu Nr. 193/2018. Saskaņā ar šā likuma 2. pantu *CNU* Rumānijā ražos UO_2, kas vajadzīgs Rumānijas *CANDU* tipa reaktoriem, kurus ekspluatē *SNN*. Turklāt saskaņā ar tā paša likuma 2. panta 4. punktu *CNU* ir ekskluzīvas tiesības sniegt U_3O_8 pārstrādes un uzglabāšanas pakalpojumus Rumānijā.

(63) Abu *CNU* veikto darbību (proti, UO_2 pārdošanas, kā arī U_3O_8 pārstrādes) cenas tiek regulētas un noteiktas ar valdības lēmumu. Valdības lēmumā Nr. 126/2019 ir noteikts, ka šo pakalpojumu cena jānosaka, pamatojoties uz faktiskajām *CNU* izmaksām.

(64) Valdības lēmuma Nr. 126/2019 2. panta 4. punkts paredz vairākus regulētās cenas ierobežojumus, lai, kā apgalvo Rumānija, nodrošinātu atbilstību tirgus principiem. Konkrēti, UO_2 cena nevart būt augstāka par summu, ko veido trīs elementi – U_3O_8 ilgtermiņa starptautiskās cenas sešu mēnešu vidējais lielums, pārstrādes izmaksas un 4 % peļņa. Turklāt 2. panta 5. punkts paredz, ka izmaksu samazinājumi, kurus rada *CNU* darbības efektivitātes palielināšanās, ko apstiprinājis neatkarīgs revidents, tiks dalīti ar pircēju, jo 50 % tiks ieskaitīti *SNN* cenas samazinājumā ([19]). Izmaksu samazinājumi, kas nav saistīti ar efektivitātes palielināšanos, tiks pilnīgi ieskaitīti cenās. Rumānija uzskata, ka šāds izmaksu dalīšanas mehānisms nodrošina pietiekamus stimulus *CNU* laika gaitā kļūt efektīvākam.

(65) Rumānija sniedz arī UO_2 cenas trīs sastāvdaļu analīzi. Attiecībā uz U_3O_8 ilgtermiņa starptautiskās cenas sešu mēnešu vidējo lielumu tiek lēsts, ka nākamajā periodā šis rādītājs būs 351 RON/kg (74 EUR/kg). Pārstrādes izmaksas, kas nodrošina UO_2 ražošanu, būs aptuveni [..] RON/kg ([..] EUR/kg) saskaņā ar Rumānijas datiem. Šī cenas sastāvdaļa jau ietver 5 % peļņu, un tās pamatā ir [..] $tonnu_U$ UO_2 apjoms desmit mēnešu darba periodam. Pēdējais formulas elements ir 4 % peļņa, kuru Rumānija uzskata par pieticīgu izvēli salīdzinājumā ar vidējām kapitāla izmaksām šajā nozarē. Rumānija norāda, ka šo peļņu var salīdzināt ar Pakšas II kodolelektrostacijas būvniecībai izmantotā kapitāla izmaksām, kas sasniedza [7,5–8,5 %] un ko izvērtēja Komisija ([20]). Rumānijas uzskata, ka to apstiprina arī kalnrūpniecības darbības kapitāla izmaksas, kuras var lēst virs 9 %.

(66) 65. apsvērumā minēto trīs sastāvdaļu kombinācija nodrošina UO_2, ko *CNU* piegādā *SNN*, cenu aptuveni [..] RON/kg ([..] EUR/kg) apmērā.

(67) Rumānija arī norāda, ka *CNU* attiecībā uz 2018. gadu bija parakstījis līgumu ar *SNN*, kura vērtība bija 24,3 miljoni RON (5,1 miljons EUR), un attiecībā uz 2019. gadu *CNU* jau bija nodrošinājis avansu, lai garantētu ražošanas nepārtrauktību. *CNU* ir arī ikgadēji līgumi ar *SNN* par dabisko urānu saturošo materiālu pārstrādi, un līguma vērtība 2018. gadā bija 4,7 miljoni RON (1,0 miljons EUR), ar iespēju to uz gadu pagarināt.

(68) Otrkārt, attiecībā uz līgumiem starp *CNU* un *ANRSPS* Rumānija norāda, ka šī informācija tiek uzskatīta par klasificētu informāciju.

(69) Treškārt, *CNU* sniedz tehniskās apkopes pakalpojumus *Conversmin* saskaņā ar ikgadējiem līgumiem, kurus automātiski pagarina.

(70) Ņemot vērā iepriekš minēto, Rumānija uzskata, ka *CNU* iemaksa ir reāla, faktiska un neietver atbalstu.

3.3.2. *Trešais pārstrukturēšanas plāns atjaunos CNU ilgtermiņa dzīvotspēju*

(71) Trešo pārstrukturēšanas plānu daļēji finansē trīs galvenie atbalsta pasākumi – glābšanas atbalsta pārveide par pārstrukturēšanas atbalstu, atbalsts Krusas-Botušanas raktuvju slēgšanai un vairāki ieguldījumu pasākumi, piemēram, jauno Tulgešas-Grinciešas raktuvju atklāšana vai Feldioaras ražotnes modernizācija.

(72) Saistībā ar Komisijas pieprasījumu sākšanas lēmumā iesniegt Tulgešas-Grinciešas raktuvju ieguldījumu pētījumu, kas pamatotu Rumānijas sākotnējā pārstrukturēšanas plāna pieņēmumus, Rumānijas iestādes iesniedza šādu informāciju – Rumānija apgalvo, ka lēmumu atklāt jaunas raktuves pamato iepriekš 1986., 2004. un īpaši 2011. gadā veiktie pētījumi; kaut arī Rumānijas iestādes uzskatīja 2011. gada pētījumu par klasificētu informāciju un tādēļ neiesniedza to Komisijai, Rumānija uzskata, ka šā plāna pieņēmumi ir pat pieticīgi, jo tas paredz vismaz pirmos desmit gadus izmantot virszemes rezerves, nevis pazemes iegulas, un tādējādi ieguve būs lētāka. Priekšizpētei, kuru Rumānijas iestādes ir pasūtījušas uzņēmumam *Cepromin SA*, vajadzētu būt pieejamai tikai 2019. gada novembrī.

([19]) Valdības lēmuma 2. panta 5. punkts paredz: "Izmaksu samazinājumi, kas saistīti ar *CNU* darbības efektivitātes palielināšanos un ko ir apstiprinājis neatkarīgs revidents [..], tiks sadalīti šādi – 50 % summas tiks iekļauti cenā kā palielināta peļņa, savukārt otri 50 % veidos cenas samazinājumu."

([20]) Skatīt Komisijas 2017. gada 6. marta Lēmumu SA.38454 (2015/C) – *Iespējamais atbalsts Pakšas atomelektrostacijai* (OV L 317, 1.12.2017., 45. lpp..)

(73) Attiecībā uz Feldioaras ražotnes tehnoloģiskajiem pielāgojumiem, lai varētu veikt kalnrūpniecības atkritumu pārstrādi, bagātināšanu un izmantošanu, Rumānijas iestādes norāda, ka mērķis ir samazināt urāna rūdas pārstrādes izmaksas, modernizējot tehnoloģisko plūsmu un palielinot pārstrādes apjomus.

(74) Rumānija arī paskaidro, ka 4. tabula apliecina – piedāvātais plāns nodrošinās pietiekamas naudas plūsmas, lai segtu *CNU* pašu iemaksu, jo nepieciešamā pašu iemaksa ir aptuveni 178 miljoni RON, bet paredzamo pamatdarbības naudas plūsmu summa 2017.–2023. gadā pārsniegs 250 miljonus RON (52,7 miljonus EUR).

(75) Rumānija arī iesniedza sīki izstrādātu tabulu ar plānotajiem izmaksu samazinājumiem sadalījumā pa ražotnēm, kā turpmāk parādīts 5. tabulā. Šī tabula apliecina, ka galvenie izmaksu samazinājumi, pēc Rumānijas domām, radīsies ražotnē "Sučava", kur patlaban atrodas Krusas-Botušanas raktuves.

5. tabula

Izmaksas sadalījumā pa ražotnēm

Izmaksas (miljonos RON)	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Izmaksas katrā ražotnē							
Centrālā	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]
Feldioara	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]
Sučava	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]
Steja (*Stei*)	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]
Oravita	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]
Kopējās izmaksas	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]
Amortizācija kopā	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]
Kopējās pamatdarbības izmaksas	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]	[..]

Avots: trešā pārstrukturēšanas plāna 14. pielikums (*Copenhagen Economics*).

(76) Rumānija arī paskaidro, ka trešajā pārstrukturēšanas plānā iekļauto aplēšu pamatā ir pašreizējās urāna cenas, bet pašas Rumānijas veiktā izpēte tuvākajā nākotnē apliecina pozitīvas perspektīvas urāna tirgū. Kā norāda Rumānija, dažādi avoti (piemēram, *S&P Global Market Intelligence*) izsaka līdzīgas prognozes. Šo prognožu vidējais rādītājs liecina, ka ir paredzams – urāna cena 2018.–2020. gadā pieaugs par 40 %. Rumānija atsaucas arī uz iepriekš pieņemto Komisijas lēmumu, kurā norādīta tirgus vienprātība par to, ka kodolmateriālu cenas vidējā termiņā atgūsies ([21]).

(77) Turklāt Rumānija apgalvo, ka vispārējie rentabilitātes rezultāti ir stabili, ko neietekmē būtiskas izmaiņas pieņēmumos vai tirgus apstākļos. Rumānija uzskata, ka *CNU* būtu jāspēj nodrošināt pašu iemaksu, kas būtu pietiekama, lai segtu ar pārstrukturēšanu saistītās ieguldījumu vajadzības, pat ja paredzētie ieguldījumi būtu jāpalielina par 25 % vai naudas plūsmas samazinātos par līdzīgu procentu.

3.3.3. *Trešajā pārstrukturēšanas plānā paredzētais pārstrukturēšanas atbalsts neizkropļos konkurenci*

(78) Rumānija vispirms uzsver, ka pārstrukturēšanas atbalsta summa ir samazināta par 60 % salīdzinājumā ar sākotnējo pārstrukturēšanas plānu un ka šis samazinājums būtiski ierobežos ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību.

(79) Pēc tam Rumānija norāda, ka urāna tirgi ir uzskatāmi par globāliem (gan augšupējā piegādes ķēdē – ieguves jomā, gan lejupējā – attiecībā uz bagātināšanas un pārstrādes uzņēmumiem) un tādēļ atbalstam, kas mazāks par 40 miljoniem EUR, var būt tikai minimāla ietekme. Pamatojumā Rumānijas iestādes paskaidro, ka Rumānijā saražo mazāk nekā 0,1 % pasaules urāna.

([21]) Skatīt Komisijas 2017. gada 10. janvāra Lēmumu SA 44727 (2016/C) *Pārstrukturēšanas atbalsts Areva* (OV L 155, 17.6.2017., 23. lpp.), 231. apsvērums.

(80) Turklāt *CNU* ir vienīgais UO_2 ražotājs Eiropā, kas izmanto *CANDU* tehnoloģiju, un viens no tikai diviem uzņēmumiem pasaulē, kas ražo nebagātinātu dabisko UO_2. Rumānija arī paskaidro, ka mazais pieprasījums pēc nebagātināta UO_2 nav pietiekams, lai pārdošanas apjomi būtu tik pietiekami, lai padarītu tehnoloģijas nomaiņu rentablu, tādējādi stimulējot pašreizējos bagātinātā UO_2 ražotājus ienākt šajā jaunajā tirgū.

(81) Rumānija uzskata, ka *CNU* iziešana no urāna tirgus varētu palielināt *SNN* atkarību no ārējiem UO_2/U_3O_8 piegādātājiem. Rumānija uzskata, ka tiklīdz tiks zaudēta kontrole pār pilnu kodoldegvielas ciklu, ārējie UO_2/U_3O_8 piegādātāji, jo īpaši *Cameco*, kas Rumānijā kļūs par vienīgo pieejamo pārstrādātā urāna piegādātāju UO_2 veidā un ar *CANDU* sertifikātu, izmantos šīs situācijas radītās priekšrocības. Šie piegādātāji būtiski paaugstinās *SNN* piegādājamo produktu cenas un maksimāli palielinās savu peļņu. Šāda situācija ietekmēs valsts kodolenerģijas operatora ilgtermiņa dzīvotspēju, apdraudot Rumānijas energoapgādes drošību.

(82) Visbeidzot, Rumānija uzsver, ka nav tādu strukturālo kompensācijas pasākumu, kurus varētu veikt, neapdraudot šā uzņēmuma dzīvotspēju, kā arī tā pamatdarbību. Rumānija apgalvo, ka Komisija jau iepriekšējos lēmumos ir atzinusi, ka jebkurš papildu pamatdarbības samazinājums var apdraudēt uzņēmuma spējas atgūties un neradīs konkurentiem nekādas būtiskas tirgus iespējas, piemēram, Lēmumā C10/2006 par pārstrukturēšanu *Cyprus Airways*.

4. ATBALSTA NOVĒRTĒJUMS

4.1. Atbalsta esība LESD 107. panta 1. punkta izpratnē

(83) LESD 107. panta 1. punktā ir teikts: *"Ja vien Līgumi neparedz ko citu, ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm."*

(84) Lai atbalsts tiktu atzīts par valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, tam ir jāatbilst šādiem kumulatīviem kritērijiem: i) atbalstu piešķir valsts vai tas tiek piešķirts no valsts līdzekļiem; ii) tam jāpiešķir atbalsta saņēmējam priekšrocība; iii) tam jābūt selektīvam, t. i., jādod priekšroka atsevišķiem uzņēmumiem vai atsevišķu preču ražošanai, un iv) pasākumam jābūt tādam, kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus un iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.

(85) Komisija 4. iedaļā novērtēs atbalsta pasākumus, ko Rumānijas iestādes ir iekļāvušas trešajā pārstrukturēšanas plānā (pilnu informāciju skatīt 3. tabulā), un tie ir šādi:

a) pagarinātā glābšanas aizdevuma konversija pārstrukturēšanas atbalstā (paredzot parāda norakstīšanu) 60,4 miljonu RON (12,7 miljonu EUR) apmērā; un

b) trīs valsts dotācijas, kuru kopsumma ir 117,9 miljoni RON (24,9 miljoni EUR), lai atbalstītu *CNU* ieguldījumus Feldioaras ražotnes modernizācijā, Tulgešas-Grinciešas raktuvju ekspluatācijas sākšanā un Krusas-Botušanas raktuvju slēgšanā.

(86) Pirms tiek izvērtēts, vai šie pasākumi ir saistīti ar valsts atbalstu saskaņā ar LESD 107. panta 1. punktu, Komisija norāda, ka Rumānija uzskata – pagarinātā glābšanas aizdevuma konversija pārstrukturēšanas atbalstā (turpmāk "glābšanas aizdevuma norakstīšana"), kā arī trīs iepriekš minētās valsts dotācijas (turpmāk "valsts dotācijas"), ir valsts atbalsts.

4.1.1. *Valsts līdzekļi un attiecināmība uz valsti*

(87) Pasākumus var kvalificēt kā valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, ja a) tos no valsts līdzekļiem ir tieši vai netieši piešķīrusi starpniekiestāde ar tai piešķirtajām pilnvarām un b) tie ir attiecināmi uz valsti.

(88) Glābšanas aizdevuma norakstīšana liedz valstij atgūt glābšanas aizdevumu, ko tā piešķīrusi no valsts budžeta un kas *CNU* būtu jāatmaksā valstij. Tādējādi šis pasākums ir saistīts ar valsts līdzekļiem. Tā kā šāds lēmums ir jāpieņem Rumānijas valstij, pasākums ir attiecināms uz valsti. Arī valsts dotācijas ir jāfinansē no valsts budžeta, un tās tieši izriet no Rumānijas valsts lēmuma. Tādēļ arī šie pasākumi ir nepārprotami attiecināmi uz valsti un tiek piešķirti no valsts līdzekļiem.

4.1.2. *Selektivitāte*

(89) Lai pasākumu uzskatītu par valsts atbalstu, tam ir jābūt selektīvam tādā ziņā, ka tas rada priekšrocības konkrētiem uzņēmumiem vai noteiktu preču ražošanai.

(90) Glābšanas aizdevuma norakstīšana un valsts dotācijas ir pieejamas tikai *CNU*, tādējādi tās nav daļa no vispārēja pasākuma, kas pieejams visiem uzņēmumiem, kuri nodarbojas ar izrakteņu ieguvi un pārstrādi vai darbojas citās nozarēs Rumānijā. Turklāt valdības Ārkārtas rīkojums Nr. 65/2016, ar ko izveido tiesisko regulējumu glābšanas atbalsta piešķiršanai, attiecas tikai uz *CNU* un nav pieejams citiem uzņēmumiem, kuri konkurē vai plāno konkurēt ar *CNU* par urāna pārstrādes pakalpojumu sniegšanu. Kā ir norādījusi Tiesa, ja atbalsts ir individuāls, ar ekonomiskas priekšrocības apzināšanu principā pietiek, lai pamatotu pieņēmumu par pasākuma selektivitāti ([22]). Tādēļ glābšanas aizdevuma norakstīšanai un valsts dotācijām ir selektivitātes iezīmes.

4.1.3. *Ekonomiska priekšrocība*

(91) Priekšrocība LESD 107. panta 1. punkta izpratnē ir ekonomisks labums, ko uzņēmums nebūtu varējis gūt parastos tirgus apstākļos, proti, bez valsts iejaukšanās ([23]).

(92) Glābšanas aizdevuma norakstīšana 62 miljonu RON (13,1 miljona EUR) apmērā radītu priekšrocību *CNU*, lai tas varētu citiem mērķiem atbrīvot līdzekļus, kas būtu nepieciešami aizdevuma atmaksāšanai. Neviens kreditors tirgū nebūtu piekritis parāda norakstīšanai attiecībā uz visu prasījumu pret konkrēto uzņēmumu, bez jebkādas kompensācijas vai atgūšanas perspektīvas, salīdzinājumā ar iespēju – vismaz daļēju – atgūt šos līdzekļus kā daļu no uzņēmuma likvidācijas masas bankrota gadījumā. Secinājums ir tāds, ka *CNU* ar šādiem nosacījumiem nevarēja iegūt finansējumu tirgū, tādēļ glābšanas aizdevuma norakstīšana rada priekšrocības *CNU*.

(93) Valsts dotācijas, ko tiek plānots izmaksāt *CNU*, ir neatmaksājami finanšu instrumenti, kas nav pieejami finanšu tirgos, jo tie nepiedāvā ieguldītājiem ne atlīdzību, ne cerības, ne arī tiesības uz finanšu peļņu nākotnē. Ar šādiem nosacījumiem *CNU* nevarēja iegūt finansējumu tirgū. Tādēļ valsts dotācijas rada *CNU* priekšrocības.

4.1.4. *Konkurences kropļošana un ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm*

(94) Ja dalībvalsts piešķirtais atbalsts pastiprina uzņēmuma pozīciju salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem, kuri konkurē Savienības tirdzniecībā, uzskatāms, ka šos uzņēmumus ir ietekmējis atbalsts ([24]). Pietiek ar to, ka atbalsta saņēmējs konkurē ar citiem uzņēmumiem tirgos, kas ir atvērti konkurencei ([25]).

(95) Kā paskaidrots 9. un 10. apsvērumā, *CNU* galvenokārt darbojas urāna ražošanas cikla divos posmos – no ieguves līdz aureolīna ražošanai un pēc tam – no aureolīna līdz UO_2 ražošanai.

(96) Kā paskaidrots 20.–22. apsvērumā, aureolīns ir vairāku uzņēmumu tirgū piedāvāts produkts, un tirgus, kurā darbojas *CNU*, ir globāls un atvērts konkurencei. Patlaban *CNU* īpaši saskaras ar reālu un tiešu konkurenci, ko rada Eiropas uzņēmums *Orano*, kurš piedāvā apmierināt *SNN* vajadzības pēc aureolīna, un arī ar ES tirgus dalībnieku potenciālu konkurenci, jo tie plāno veidot raktuves ES teritorijā – Somijā, Ungārijā un Spānijā.

([22]) Skatīt Tiesas 2015. gada 4. jūnija spriedumu lietā Komisija/*MOL*, C-15/14 P, EU:C:2015:362, 60. punkts.

([23]) Tiesas 1996. gada 11. jūlija spriedums lietā SFEI un citi, C-39/94, ECLI:EU:C:1996:285, 60. punkts; Tiesas 1999. gada 29. aprīļa spriedums lietā Spānija/Komisija, C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, 41. punkts.

([24]) Skatīt īpaši Tiesas 1980. gada 17. septembra spriedumu lietā *Philip Morris Holland BV*/Eiropas Kopienu Komisija, 730/79, EU:C:1980:209, 11. punkts; Tiesas (sestās palātas) 2001. gada 22. novembra spriedums lietā *Ferring SA*/*Agence centrale des organismes de sécurité sociale (ACOSS)*, C-53/00, EU:C:2001:627, 21. punkts; Tiesas (sestās palātas) 2004. gada 29. aprīļa spriedums lietā Itālijas Republika/Eiropas Kopienu Komisija, C-372/97, EU:C:2004:234, 44. punkts.

([25]) Lieta T-214/95, *Het Vlaamse Gewest*/Komisija, ECLI:EU:T:1998:77.

(97) Attiecībā uz UO_2 23. apsvērumā ir paskaidrots, ka UO_2 nav specifisks produkts, kuru ražo tikai *CNU*, bet UO_2 ir arī starpprodukts bagātinātā UO_2 ražošanas ķēdē. Papildus *Cameco* radītajai konkurencei un citu UO_2 ražotāju potenciālajai konkurencei valstīs ar *CANDU* tipa reaktoriem (sk. 23. apsvērumu) jānorāda arī tas, ka *Orano Malvési* ražotnes informatīvajā ziņojumā ir norādīts – *Orano* ir saņēmis nepieciešamās atļaujas uzstādīt iekārtu, kas nodrošinās UO_2 ražošanu 300 tonnu/gadā, lai pārdotu to Francijas klientiem vai starptautiskajā tirgū ([26]). Tādējādi šīs jaunās jaudas varētu pilnīgi apmierināt *SNN* gada pieprasījumu pēc UO_2.

(98) Likums nekādā veidā neliedz *CNU* piegādāt preces vai sniegt pakalpojumus citās dalībvalstīs.

(99) Tāpat *CNU* arī uzrauga un apsaimnieko slēgtās urāna raktuves Rumānijā. Šo darbību var veikt arī citi kalnrūpniecības uzņēmumi, kas nodarbojas ar raktuvju slēgšanu un apsaimniekošanu citur Savienībā.

(100) Tādēļ Komisija secina, ka Savienībā notiek tirdzniecība ar produktiem, kurus tirgo vai ražo *CNU*, un ar *CNU* sniegtajiem pakalpojumiem. Plānotais atbalsts, kas ļauj *CNU* palikt tirgū, var uzlabot tā konkurētspēju iekšējā tirgū, neļaujot konkurentiem daļēji vai pilnīgi pārņemt *CNU* darbību. Tādējādi tas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus un ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm.

4.1.5. *Secinājums par atbalsta esību*

(101) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija secina, ka glābšanas aizdevuma norakstīšana un valsts dotācijas, ar ko Rumānija plāno finansēt *CNU* trešā pārstrukturēšanas plāna izmaksas 178,3 miljonu RON (37,6 miljonu EUR) apmērā, ir valsts atbalsts saskaņā ar LESD 107. panta 1. punktu, un tādēļ Komisija novērtēs tā likumību un saderību ar iekšējo tirgu.

4.2. **Atbalsta likumība**

(102) Komisija norāda, ka Rumānija atsauca savus plānus attiecībā uz sākotnējā pārstrukturēšanas plānā paziņoto valsts atbalstu kā dotāciju 75,5 miljonu RON apmērā, pamatdarbības subsīdiju 213 miljonu RON apmērā un *CNU* parāda 13,3 miljonu RON apmērā konversiju no 2017. gada 30. marta par Rumānijas valsts turētām akcijām. Rumānija apstiprināja, ka šie pasākumi nav īstenoti. Tādēļ Komisijai nav nozīmes veikt šo trīs pasākumu novērtējumu.

(103) Attiecībā uz atlikušajiem paziņotajiem atbalsta pasākumiem, kas aprakstīti 57. apsvērumā, un ņemot vērā to, ka Rumānija apņēmās neveikt glābšanas aizdevuma norakstīšanu un nepiešķirt valsts dotācijas, kamēr Komisija nav pieņēmusi galīgo lēmumu, LESD 108. panta 3. punktā noteiktais apturēšanas pienākums ir izpildīts, un šie pasākumi tiek uzskatīti par likumīgiem, bet tas neietekmē šo pasākumu saderības novērtējumu.

(104) Glābšanas atbalsta aizdevums nestājās spēkā pirms Komisijas lēmuma par glābšanas atbalstu, tādēļ apstiprināšanas brīdī tas nebija nelikumīgs valsts atbalsts. Tomēr tā pārmērīgā pagarināšana un neatmaksāšana pēc sešu mēnešu perioda, uz kuru tas tika piešķirts, padara šo atbalstu par nelikumīgu.

4.3. **Atbalsta saderība un novērtējuma juridiskais pamats**

(105) LESD definē nosacījumus, saskaņā ar kuriem atbalstu var atzīt par saderīgu ar iekšējo tirgu. LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunkts paredz, ka Komisija var atļaut valsts atbalstu, ja tas piešķirts, lai veicinātu konkrētu tautsaimniecības jomu attīstību, ja šādam atbalstam nav tāds nelabvēlīgs iespaids uz tirdzniecības apstākļiem, kas ir pretrunā kopīgām interesēm. Ņemot vērā attiecīgā valsts atbalsta būtību, Komisija izvērtēs, vai šis valsts atbalsts ir saderīgs ar iekšējo tirgu, ņemot vērā glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnēs izklāstītos noteikumus un pienācīgi ievērojot *Euratom* līgumu.

([26]) Informācija izgūta no vietnes: https://www.orano.group/docs/default-source/orano-doc/groupe/publications-reference/rapport_tsn_malvesi_2018.pdf, 13. lpp., 2019. gada 23. septembrī.

(106) Novērtējot saderību pārstrukturēšanas atbalstam, kas ir pamatā trešajam pārstrukturēšanas plānam, jānosaka, vai procesā apkopotā informācija kliedē šaubas, kas paustas sākšanas lēmumā. Šajā nolūkā novērtējumā tiek izskatītas trīs galvenās problēmas, kas tika minētas attiecībā uz trešajā pārstrukturēšanas plānā aprakstīto pārstrukturēšanas pasākumu saderību ar iekšējo tirgu, proti: i) tādas reālas un faktiskas pašu iemaksas esība, kas neietver atbalstu saņēmējam; ii) ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošana un iii) būtisku kompensācijas pasākumu neesība.

4.3.1. *CNU atbilstība pārstrukturēšanas atbalstam saskaņā ar glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnēm*

(107) Tikai grūtībās nonākuši uzņēmumi, kuri atbilst definīcijai glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 20. punktā un nedarbojas tērauda vai ogļu nozarē, kā noteikts minēto pamatnostādņu 15. un 16. punktā, var saņemt atbilstīgu glābšanas vai pārstrukturēšanas atbalstu.

(108) Kā norādīts glābšanas atbalsta un sākšanas lēmumos, *CNU* atbilst kritērijiem, lai to kvalificētu kā grūtībās nonākušu uzņēmumu saskaņā ar glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 20. punktu (skatīt glābšanas atbalsta lēmuma 33. apsvērumu) ([27]), un nedarbojas ogļu, tērauda vai banku nozarē, tādēļ tas var saņemt pārstrukturēšanas atbalstu.

4.3.2. *Reālas, faktiskas un atbalstu neietverošas pašu iemaksas esība CNU*

(109) Saskaņā ar glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 62. punktu ir vajadzīga būtiska iemaksa pārstrukturēšanas izmaksās no atbalsta saņēmēja pašu resursiem, akcionāriem, kreditoriem vai darījumdarbības grupas, kurai saņēmējs pieder, vai jauniem ieguldītājiem. 64. punkts paredz, ka pašu iemaksa ir uzskatāma par pietiekamu lielam uzņēmumam, piemēram, *CNU*, ja sasniedz vismaz 50 % pārstrukturēšanas izmaksu.

(110) Turklāt saskaņā ar glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 63. punktu ir arī svarīgi, lai šī iemaksa būtu reāla, pēc iespējas lielāka, neietvertu atbalstu un paredzamo peļņu nākotnē.

(111) Šim nozīmīgajam glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu saderības kritērijam pamatā ir apsvērums, ka glābšanas un pārstrukturēšanas atbalsts ir viens no viskropļojošākajiem valsts atbalsta paveidiem. Atbalstot grūtībās nonākušus uzņēmumus, tiek traucēta normāla tirgus dinamika, kas mazāk efektīvus uzņēmumus izspiestu no darījumdarbības. Liela pašu iemaksa pati par sevi tiek novērtēta kā liecība, ka tirgus paļaujas uz dzīvotspējas atjaunošanas iespējamību un aktīvi atbalsta pārstrukturēšanas plānu.

(112) Trešajā pārstrukturēšanas plānā Rumānija kā pašu iemaksu norādīja 178,1 miljonu RON (37,6 miljonus EUR), kas, domājams, veido 50 % kopējo pārstrukturēšanas izmaksu (skatīt 3.3.1. punktu). Ieņēmumu avoti ir līgumi ar: i) *SNN* par UO_2 piegādi; ii) *SNN* par lūžņu pārstrādi; iii) *ANRSPS*; iv) *CONVERSMIN* un v) citiem mazāk nozīmīgi ieņēmumi (skatīt 4. tabulu).

(113) Analizējot atbalsta neesību pašu iemaksā, Komisija skaidri norāda, ka tirgus ieguldītāji un komercbankas tajā nepiedalās ne ar kādu iemaksu, jo tas varētu radīt priekšfinansējuma risku attiecībā uz *SNN* pārdotajiem apjomiem vai nodrošināt uz tirgu bāzētu aizdevumu vai svaigu kapitālu pārstrukturēšanas izmaksu daļējai finansēšanai. Tieši pretēji, Komisija norāda, ka visi piedāvātie pašu iemaksas avoti ir ieņēmumi no līgumiem ar valsts pārvaldes iestādēm un valstij piederošiem uzņēmumiem.

(114) Rumānija neiesniedza nekādus apliecinošus dokumentus vai pierādījumus par to, ka līgumi, kurus *ANRSPS*, proti, valsts pārvaldes iestāde, plānoja noslēgt ar *CNU*, un tajos minētās cenas atbilst tirgus cenām, lai mazinātu sākšanas lēmumā (51. apsvērumā) paustās šaubas. Tas pats attiecas uz līgumiem ar *CONVERSMIN* – Rumānija iesniedza datus par iepriekšējiem un pašreizējiem līgumiem, bet neapliecināja, ka šie līgumi un no tiem gūtie ieņēmumi nav saistīti ar saņemto atbalstu, pierādot, ka to cena ir tirgus cena.

(115) Drīzāk šie dati liecina, ka lielākais *CNU* ieņēmumu avots (aptuveni 80 %) pārstrukturēšanas izmaksu segšanai, kā apgalvo Rumānija, būs UO_2 līgumi, kas tiks noslēgti starp *CNU* un *SNN*, īstenojot jaunpieņemto Likumu Nr. 193/2018 un ar to saistīto valdības lēmumu (kā norādīts 53. apsvērumā). Tādēļ Komisija vispirms izvērtēs, vai šos ieņēmumus – jo īpaši no pārdošanas *SNN* – var uzskatīt par nesaistītiem ar atbalstu. Šim nolūkam Komisija izmantos tos pašus argumentus un kritērijus, kas analizēti 4.1. punktā.

([27]) Saskaņā ar finanšu pārskatiem 2015. gada 31. decembrī *CNU* bija negatīvs pašu kapitāls un atbilstība Rumānijas tiesību aktos noteiktajiem kritērijiem, lai to varētu virzīt kolektīvās maksātnespējas procedūras sākšanai pēc kreditoru pieprasījuma.

4.3.2.1. Novērtējums par *CNU* ieņēmumiem no UO_2 piegādes *SNN*

(116) Analīze par *CNU* ieņēmumiem no UO_2 pārdošanas *SNN*, kas sniegta saskaņā ar šo iedaļu, ir paredzēta tikai tam, lai pārbaudītu atbilstību glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 63. punktam, kurā noteikts, ka saņēmēja iemaksa pārstrukturēšanas izmaksās nedrīkst saturēt saņemto atbalstu.

(117) Kā paskaidrots 12. apsvērumā, Rumānijas valstij ar Enerģētikas ministrijas starpniecību pieder 82,5 % *SNN* pamatkapitāla. No tā izriet, ka līdzekļi, kurus *CNU* pārskaitīja *SNN* kā maksājumu par līgumiem, kas jāizpilda saskaņā ar jauno monopola likumu, faktiski lielākoties radās no valsts līdzekļiem un ka *SNN* līdzekļus kontrolē Rumānijas valsts.

(118) Saskaņā ar iedibināto judikatūru valsts spēja kontrolēt valsts uzņēmumu, kas iesaistīts pasākuma piešķiršanā, automātiski nepamato pieņēmumu, ka tā rīcība un komerciālie lēmumi ir attiecināmi uz valsti. Eiropas Savienības Tiesa ("Tiesa") ir paskaidrojusi, ka valsts uzņēmuma līdzekļi ir uzskatāmi par valsts līdzekļiem un darbības, kas uz tiem attiecas, ir attiecināmas uz valsti, ja valsts, izmantojot savu dominējošo ietekmi uz šādu uzņēmumu, spēj virzīt tā līdzekļu izmantošanu ([28]). Tiesa minēja kritērijus, kas ļauj noteikt šo attiecināmību un kas cita starpā ietver arī valsts iestāžu veiktās uzraudzības intensitāti attiecībā uz uzņēmuma vadību vai jebkuru citu rādītāju, kurš apliecina valsts iestāžu iesaistīšanos pasākuma apstiprināšanā.

(119) Pirmkārt un galvenokārt, Komisija norāda, ka Likumu Nr. 193/2018, kas piespiež *SNN* pirkt no *CNU*, ir pieņēmis parlaments (skatīt 53. apsvērumu). Šā likuma rezultātā *SNN* radās pienākums pirkt UO_2 no *CNU*, pamatojoties uz faktiskajām *CNU* bagātināšanas izmaksām, neatkarīgi no šā darījuma rentabilitātes pašam *SNN*, jo īpaši salīdzinājumā ar alternatīvām UO_2 piegādēm, piemēram, no Kanādas uzņēmuma *Cameco*. Tas skaidri apliecina, ka piegādes līgumi, kas saskaņā ar šo likumu noslēgti starp *SNN* un *CNU*, nav saskaņā ar tirgus kritērijiem pieņemti neatkarīgi *SNN* komerciālie lēmumi, bet gan Rumānijas valsts likumdošanas pilnvaru izmantošanas rezultāts. Tas nozīmē, ka tieši Rumānijas valsts īsteno izšķirošo ietekmi uz *SNN* lēmumu noslēgt līgumu par UO_2 iegādi no *CNU*, kā arī uz minētā līguma pakārtotajiem nosacījumiem (jo īpaši cenu).

(120) Līdzīgā gadījumā Komisija secināja, ka ilgtermiņa līgumi par elektrības iegādi *Hidroelectrica* kā valsts uzņēmumam, kuru kontrolē Rumānijas valsts (80 % akciju), no citiem valsts uzņēmumiem *S.C. Termoelectrica S.A.* un *S.C. Electrocentrale Deva S.A.*, kurus iniciēja valsts iestādes, bija saistīti ar valsts līdzekļiem un attiecināmi uz valsti ([29]). Konkrētajā gadījumā attiecināmība uz valsti ir vēl acīmredzamāka un tiešāka, ņemot vērā to, ka jebkura alternatīva UO_2 piegāde – izņemot gadījumu, kad *CNU* nespētu veikt piegādes, – pārkāptu valsts pieņemto Likumu Nr. 193/2018 par valsts uzspiestajām *SNN* un *CNU* līgumattiecībām, kas tieši izriet no minētā Rumānijas likuma.

(121) Komisija arī norāda, ka šo secinājumu apstiprina lielā valsts ietekme *SNN* pārvaldībā (skatīt 12. apsvērumu), kas nodrošina, ka *SNN* lēmējstruktūras praksē īsteno ar likumu *SNN* uzdoto pienākumu – patiesi, septiņus *SNN* padomes locekļus ([30]) amatā ieceļ akcionāru pilnsapulce, kurā valstij, ņemot vērā tās līdzdalību *SNN*, ir vairākums. Direktoru padome ir īpaši atbildīga par *SNN* vadītāju iecelšanu amatā un atsaukšanu, un tā uzrauga viņu darbību.

(122) Tādēļ Komisija secina, ka ir tieši pierādījumi tam, ka minēto līgumu slēgšana un īstenošana ir attiecināma uz Rumānijas valsti. Turklāt, tā kā šo līgumu noslēgšana un īstenošana nozīmē *SNN* līdzekļu pārskaitīšanu (kā samaksu *CNU*) un *SNN* ir valsts kontrolēts pircējs, Komisija secina, ka šis plānotais jaunais pasākums ir saistīts ar valsts līdzekļiem (skatīt 116. un 118. apsvērumu).

([28]) Lieta C-482/99 Francijas Republika/Komisija (*Stardust Marine*) (2002) ECR I-4397.

([29]) Skatīt Komisijas 2015. gada 20. aprīļa Lēmumu par nesaderīgu atbalstu, nosakot atvieglotus tarifus līgumos starp *Hidroelectrica S.A.* un termoelektroenerģijas pārdevējiem (SA.33 475 (2012/C)), 12. un 92.–100. apsvērums (OV L 275, 20.10.2015., 46. lpp.). Minētajā gadījumā pārdošanas cenu pamatā bija izmaksas, kuras noteica Enerģētikas regulators, un līgumi ļāva pārdevējiem, kuri nevarēja atrast pircējus par tirgus cenām, pārdot daļu savas produkcijas *Hidroelectrica* par cenām, kas būtiski pārsniedza tirgus cenas.

([30]) Skatīt – *SNN* jaunākais ziņojums oficiālās tīmekļa vietnes sadaļā "Gada pārskati": 2016. gada pārskats, izgūts 2019. gada 30. jūlijā, 88.–96. lpp., http://www.nuclearelectrica.ro/wp-content/uploads/2018/01/Raport-Anual-CA-2016-Final-ENGLEZA1.pdf.

(123) Likums Nr. 193/2018 attiecas tikai uz *CNU* un nav pieejams citiem uzņēmumiem, kuri konkurē vai plāno konkurēt ar *CNU* par urāna pārstrādes pakalpojumu sniegšanu. Kā ir norādījusi Tiesa, ja atbalsts ir individuāls, ar ekonomiskas priekšrocības apzināšanu principā pietiek, lai pamatotu pieņēmumu par pasākuma selektivitāti ([31]). Tādējādi Likums Nr. 193/2018 un ieņēmumi, kurus saņem *CNU*, to īstenojot, nepārprotami ir selektīvi.

(124) Attiecībā uz priekšrocību Komisija norāda, ka normatīvais regulējums, kas izveidots ar Likumu Nr. 193/2018 un attiecīgo valdības lēmumu, rada *CNU* pārliecību, ka tas varēs pārdot *SNN* savu UO_2 produkciju par cenu, kas daļēji sedz izmaksas, un nodrošināt peļņu. Šāda pārliecība tirgū nav nevienam citam uzņēmumam. Bez valsts iejaukšanās *CNU* nebūtu pārliecības par savas produkcijas pārdošanu, kā tas bija *SNN* iepriekšējā iepirkumā par UO_2 piegādes līgumu slēgšanu. To apstiprina 1. tabula, parādot, ka kopš iepirkuma procedūras izsludināšanas *CNU* piedāvātās cenas vienmēr ir bijušas daudz augstākas nekā *Cameco* piedāvātās cenas. Tādēļ Komisija secina, ka Likums Nr. 193/2018 un ieņēmumi, kurus saņem *CNU*, to īstenojot, rada *CNU* priekšrocību.

(125) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija secina, ka ieņēmumi, kas saņemti no *SNN* par UO_2 iegādi, nav gūti bez atbalsta un tādēļ tie nav uzskatāmi par derīgu pašu iemaksu pārstrukturēšanas izmaksu segšanai saskaņā ar glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 63. punktu.

(126) Pēc tam Komisija vērtēja, kāds būtu *CNU* pašu iemaksas līmenis, ja šie ieņēmumi par pārstrādi, kas saņemti no *SNN*, netiktu ieskaitīti un pārējie nosacījumi nemainītos. Iegūtās naudas plūsmas no pamatdarbības ir parādītas 6. tabulā ([32]).

6. tabula

***CNU* faktiskie un plānotie finanšu rezultāti**

Miljonos RON	2017	2018	2019 (p.)	2020 (p.)	2021 (p.)	2022 (p.)	2023 (p.)
Apgrozījums	84,1	37,8	12,9	15,4	16,5	16,9	17,4
(kopējie izdevumi)	66,0	44,0	2,7	3,2	3,1	2,8	3,0
Kopējās naudas plūsmas no pamatdarbības	18,1	–6,2	10,1	12,2	13,4	14,1	14,4
(amortizācija)		14,6	11,3	11,3	11,3	11,3	11,3
(nodokļi – 16 % nodokļu likme, kas pieņemta, pamatojoties uz Rumānijas iesniegtajiem datiem)		0,0	0,0	0,2	0,3	0,5	0,5
Neto peļņa		n. a.	–1,2	0,8	1,7	2,4	2,6
Koriģētais pašu kapitāls		115,2 ([33])	114,1	114,8	116,6	119,0	121,6
Kapitāla atdeve *ROE* ([34])		n. a.	–1,0 %	0,7 %	1,5 %	2,0 %	2,2 %

([31]) Skatīt Tiesas 2015. gada 4. jūnija spriedumu lietā Komisija/*MOL*, C-15/14 P, EU:C:2015:362, 60. punkts.

([32]) Lai pārrēķinātu naudas plūsmas no pamatdarbības, tika izdarīti vairāki pieņēmumi par Rumānijas minētajiem ieņēmumiem un izmaksām (4. tabula). Pirmkārt, attiecībā uz ieņēmumiem tika pieņemts, ka *CNU* nesaņems ieņēmumus, kas saistīti ar UO_2 līgumu ar *SNN*, sākot no 2019. gada; ieņēmumi 2017. un 2018. gadā tika iegūti pirms Likuma Nr. 193/2018 pieņemšanas. Otrkārt, aprēķinos tika piesardzīgi pieņemts, ka *CNU* segs tikai to procentuālo izmaksu daļu, kas saistīta ar Feldioaras ražotni, atbilstoši ieņēmumu procentuālajai daļai no lūžņu līguma salīdzinājumā ar kopējiem ieņēmumiem, kas tiks gūti no lūžņiem un UO_2 līguma ar *SNN*, sākot no 2019. gada. Arī pastāvošo Krusas-Botušanas raktuvju ekspluatācijas izmaksas, sākot no 2019. gada, nav ņemtas vērā, jo *CNU* nesegs lielāko daļu no tām, ja nebūs jāražo U_3O_8, lai piegādātu UO_2 *SNN*. Tādējādi šīs naudas plūsmas no pamatdarbības ir maksimālas, ja nav UO_2 līguma ar *SNN*, ņemot vērā piesardzīgos pieņēmumus par ieņēmumu un izmaksu samazinājumu – izmaksu samazinājums var būt mazāks gadījumā, ja *CNU* joprojām ražos U_3O_8, piemēram, lai veidotu iekšējos krājumus neatkarīgi no tā, ka nav UO_2 līguma ar *SNN*.

([33]) Pamatojoties uz Rumānijas iestāžu iesniegto informāciju (41,3 miljoni RON no "pamatkapitāla" un 73,9 miljoni RON no "citām rezervēm").

([34]) *ROE, ROCE* un *ROA* rādītāji tika aprēķināti saskaņā ar metodiku, ko Rumānijas iestādes attiecībā uz 2018. finanšu gadu izmantoja savā 2019. gada 19. aprīļa iesniegumā (14. pielikums), neto peļņu izdalot ar "pamatkapitālu", kas palielināts no "citām rezervēm". Kumulatīvā peļņa tika ņemta vērā, aprēķinot koriģēto pašu kapitālu katram pārstrukturēšanas perioda gadam.

ROCE		n. a.	–0,8 %	0,4 %	1,3 %	0,7 %	0,9 %
ROA		n. a.	–0,3 %	0,2 %	0,4 %	0,4 %	0,6 %

Avots: Komisijas aprēķini, kuru pamatā ir trešā pārstrukturēšanas plāna dati.

(127) Ja pamatojas uz šiem aprēķiniem un ņem vērā pamatdarbības radīto naudas plūsmu summu 2017.–2023. gadā, kā to darīja Rumānija, maksimālā summa, neskaitot saņemto atbalstu, kuru *CNU* varētu ieguldīt plānā, ir 76,2 miljoni RON (16,1 miljons EUR). Šī summa veido tikai 21,4 % no plānotajām pārstrukturēšanas izmaksām 365 miljonu RON (77,0 miljonu EUR) apmērā. Tas ir daudz mazāk par nepieciešamo minimālā 50 % pašu iemaksas līmeni. Tādējādi, pat abstrakti pieņemot, ka *CNU* joprojām spēs veikt pārdošanu *SNN*, nodrošinot saskanību ar tirgus cenām, ieņēmumi no pamatdarbības, ko saņemtu *CNU*, noteikti būtu hipotētiski un nepietiekami stabili un paredzami, lai tos varētu atzīt par reālu un faktisku pašu iemaksas avotu, kas segtu pārstrukturēšanas izmaksas. Tādēļ paliek spēkā sākšanas lēmumā izvirzītās Komisijas šaubas par šo aspektu.

(128) Komisijas lēmumu pieņemšanas prakse attiecībā uz glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu piemērošanu liecina, ka dažādi iesaistītie saņēmēji ir iemaksājuši finansējumu, kas neietvēra atbalstu un kas sedza līdz 73 % ([35]) no šīm izmaksām, bet ne mazāk kā 44 % ([36]) no pārstrukturēšanas izmaksām (mazāk par 50 % ir pieņemami atbalstāmos apgabalos saskaņā ar 107. panta 3. punkta a) apakšpunktu, kā norādīts glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 98. punktā). Komisija arī vēlas uzsvērt, ka kodolenerģētikas nozares stratēģiskā iezīme nebija iemesls, lai atvieglotu pašu iemaksas prasības *Areva* – potenciālajam *CNU* konkurentam, kura pašu iemaksa bija lielāka par 50 % ([37]). Tādēļ šajā gadījumā Komisija neredz pamatotu iemeslu atkāpties no noteikumiem un savas lēmumu pieņemšanas prakses attiecībā uz minimālo pašu iemaksas summu pārstrukturēšanas izmaksās.

(129) Turklāt Rumānija arī neiesniedza nekādu pamatojumu attiecībā uz iebildumu, ko Komisija izvirzīja sākšanas lēmumā (skatīt 50. apsvērumu), ka Rumānija nav paskaidrojusi, kādēļ nākotnes peļņa ir faktiskais pašu iemaksas avots, ņemot vērā glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 63. punktu, kas izslēdz nākotnē gaidāmo peļņu, piemēram, naudas plūsmu.

(130) Attiecībā uz citiem ieņēmumiem, kas netiek saņemti no *SNN* saistībā ar *CNU* UO_2 piegādes līgumu, pat ja šie ieņēmumi būtu reāli, faktiski un neietvertu atbalstu (ko Rumānija nav pierādījusi), šie ieņēmumi jebkurā gadījumā veidotu ne vairāk kā 21,4 % pašu iemaksas (skatīt 127. apsvērumu), un tas būtu ļoti nepietiekami, lai izpildītu glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu prasības attiecībā uz pašu iemaksu. Tādēļ Komisijai nav jāvērtē tas, vai citi Rumānijas norādītie pašu iemaksas avoti ir reāli, faktiski un neietver atbalstu.

4.3.3. *Pārstrukturēšanas plāns un ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošana*

(131) Saskaņā ar glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 45. punktu pārstrukturēšanas atbalsta gadījumā Komisija pieprasa, lai attiecīgā dalībvalsts iesniegtu īstenojamu, konsekventu un vērienīgu pārstrukturēšanas plānu, kas vērsts uz saņēmēja ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošanu. Pārstrukturēšanas plānam jānodrošina saņēmēja ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošana pieņemamā termiņā un pamatojoties uz reālistiskiem pieņēmumiem attiecībā uz turpmākajiem darbības apstākļiem, izslēdzot jebkādu turpmāku valsts atbalstu, kas nav paredzēts pārstrukturēšanas plānā. Saskaņā ar glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 48. punktu pārstrukturēšanas plānā jānorāda atbalsta saņēmēja grūtību cēloņi un paša saņēmēja trūkumi un jāizklāsta, kā ar ierosinātajiem pārstrukturēšanas pasākumiem tiks atrisinātas atbalsta saņēmēja pamatproblēmas. Saskaņā ar 50. punktu plānotās pārstrukturēšanas paredzamie rezultāti uzskatāmi jāparāda pamatscenārijā, kā arī pesimistiskajā (jeb sliktākajā) scenārijā. Saskaņā ar glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 52. punktu ilgtermiņa dzīvotspēja ir sasniegta, ja uzņēmums spēj nodrošināt plānoto kapitāla atdevi pienācīgā līmenī pēc visu izmaksu segšanas, tostarp nolietojumu un finanšu izmaksas.

([35]) Komisijas 2018. gada 25. jūnija Lēmums SA.49214 (2017/N) – *Pārstrukturēšanas atbalsts Semenarna Ljubljana d.o.o.* (OV C 339, 21.9.2018., 1. lpp..))

([36]) Komisijas 2016. gada 12. maija Lēmums SA.40419 (2015/NN) – *Pārstrukturēšanas atbalsts Polzela d.d.* (OV C 258, 15.7.2016., 1. lpp..).

([37]) Skatīt Komisijas 2017. gada 10. janvāra Lēmumu SA 44727 (2016/C) – *Pārstrukturēšanas atbalsts Areva* (OV L 155, 17.6.2017., 23. lpp..).

(132) Šis glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu pamatnosacījums īpaši tiecas novērst ilgstošus konkurences izkropļojumus, ko rada nerentabla, atkārtota valsts naudas iepludināšana grūtībās nonākušos uzņēmumos, kuri nākotnē nespētu saprātīgā termiņā atgriezties pie pašpietiekama un dzīvotspējīga finansiālā stāvokļa. Šajā saistībā Komisija norāda, ka kodolenerģētikas nozares stratēģiskā būtība nekādā gadījumā nedeva šai nozarei ([38]) iemeslu pazemināt prasības attiecībā uz pārstrukturēšanas plāna pamatīgumu un noturīgumu, kā arī ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošanas iespējamību pēc minētā plāna īstenošanas.

4.3.3.1. Pārstrukturēšanas plāna trūkumi

(133) Sākšanas lēmuma 54.–61. apsvērumā tika izteiktas šaubas par to, vai *CNU* varēs kļūt dzīvotspējīgs bez pastāvīga atbalsta (pamatdarbības subsīdijas) un vai plānotās jaunās raktuves būs rentablas saskaņā ar reālistiskiem pieņēmumiem. Atbildot uz to, Rumānija apgalvo, ka *CNU* ilgtermiņā būs dzīvotspējīgs, ņemot vērā finanšu prognozes, kas laikposmā no 2018. gada līdz 2023. gadam vidēji paredz pašu kapitāla atdevi (*ROE*) 14 % (2023. gadā –11,4 %) un peļņu no ieguldītā kapitāla (*ROCE*) 12,9 % (2023. gadā –13,6 %). Turpmākajos apsvērumos norādīto iemeslu dēļ Komisija tomēr uzskata, ka *CNU* dzīvotspēja ilgtermiņā nav pierādīta.

(134) Komisija norāda, ka Rumānija savā iesniegumā nav paskaidrojusi, kādēļ šķiet, ka naudas plūsmas prognozēs nav ietvertas ne ekspluatācijas izmaksas, ne ieguldījumu izmaksas saistībā ar jaunajām raktuvēm, kas ieplānotas Tulgešā-Grinciešā.

(135) Komisija arī norāda, ka, pamatojoties uz Rumānijas iesniegto informāciju (skatīt 1. tabulu), *CNU* norādītās cenas par piegādēm *SNN* (attiecībā uz UO_2 120 $tonnu_U$ partijām) sešu mēnešu periodā no 2015. gada decembra līdz 2018. gada augustam bija augstākas par 39–99 % salīdzinājumā ar *Cameco* cenām. Trešajā pārstrukturēšanas plānā Rumānija nesniedza sīki izstrādātu, kvantitatīvu skaidrojumu par to, kā *CNU* ražošanas procesi (gan ieguves, gan pārstrādes/bagātināšanas segmentos) varētu kļūt konkurētspējīgi ar *Cameco* un tādējādi atgūt ilgtermiņa dzīvotspēju tirgū bez turpmāka valsts atbalsta pārstrukturēšanas perioda beigās.

(136) Komisija arī norāda, ka ekspluatācijas izmaksu summa, ko *CNU* ir uzņēmies segt trešajā pārstrukturēšanas plānā, ir [50–70] miljonu RON ([10,5–14,8] miljonu EUR) robežās gadā, sākot no 2020. gada. Šī summa aptuveni atbilst vienai trešdaļai 2023. gadam paredzēto ikgadējo izdevumu (196,8 miljoniem RON jeb 41,5 miljoniem EUR) Rumānijas iesniegtajā pirmajā pārstrukturēšanas plānā (skatīt 1. tabulu). Rumānijas iestādes nesniedza skaidru un pārliecinošu pamatojumu, kādēļ ekspluatācijas izmaksas būtiski samazinājās starp šiem abiem plāniem – konkrēti, abos plānos Krusas raktuves būtu pilnīgi iztukšotas līdz 2023. gadam; rezultātā šķiet, ka to slēgšana neizskaidro ekspluatācijas izmaksu atšķirības abos iepriekš minētajos pārstrukturēšanas plānos. Tādējādi attiecībā uz pieņēmumiem par ekspluatācijas izmaksām ticamība nav noteikta.

(137) Turklāt Rumānija vispār nepaskaidroja pamatā esošos pieņēmumus par ieņēmumiem, ko pārstrukturēšanas plānā bija paredzēts saņemt, sākot no 2021. gada, piemēram, pieņēmumus par to, ka Feldioaras ražotnē tiks izmantots gan iekšēji saražotais, gan importētais U_3O_8. Rumānijas iestādes arī neiesniedza sliktākā gadījuma scenāriju, kā paredzēts glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 50. punktā, ar sīkāku novērtējumu par uzņēmuma dzīvotspējas atjaunošanu pat pesimistiskāko pieņēmumu gadījumā. Rumānijas iestādes vienkārši aprēķināja to pamatdarbības naudas plūsmu kumulatīvo summu, kuras būs uzskatāmas par pašu iemaksu, ja ekspluatācijas izmaksas (vai arī ieguldījumu izmaksas) būs lielākas par 25 %, nepamatojot šāda pieņēmuma loģiku un sīkāk neizvērtējot tā ietekmi uz *CNU* finanšu pārskatiem.

(138) Rumānija arī nesniedza pierādījumus tam, ka jaunās raktuves būs rentablas, kā bija skaidri pieprasīts sākšanas lēmumā. Rumānijas konsultāciju birojam (*Cepromin Deva*) pasūtītā priekšizpēte ir gaidāma 2019. gada novembrī. Tādēļ Komisija norāda, ka 2011. gada pētījums par urāna raktuvēm (skatīt 72. apsvērumu), attiecībā uz kuru Komisija pauda nožēlu, ka Rumānija nespēja to sagatavot, pat neņemot vērā iespējamās bažas par valsts drošību, jebkurā gadījumā ir novecojis un nepietiekams, lai noteiktu jauno raktuvju rentabilitāti. Konkrēti, Rumānija nenoraidīja Komisijas konstatējumu, kas iekļauts sākšanas lēmumā, ka plānotās šo raktuvju ražošanas izmaksas būtiski pārsniegs U_3O_8 cenu starptautiskajā tirgū (skatīt 39. apsvērumu). Pamatojoties uz to pašu specializēto avotu, Komisija konstatē, ka urāna cena joprojām ir zemā līmenī – aptuveni 25 USD (22,6 EUR) par vienu mārciņu

([38]) Skatīt 42. zemsvītras piezīmi.

U_3O_8 ([39]), un tā ir daudz zemāka par ražošanas izmaksām [..] USD ([..] EUR) apmērā par vienu mārciņu U_3O_8, ko Rumānija paredzēja sākotnējā pārstrukturēšanas plānā. Rumānija paskaidroja, ka ražošanas izmaksas jaunajās raktuvēs var būt zemākas par tām, kas sākotnēji bija paredzētas 2011. gada plānā, jo pirmajā posmā tiks izmantotas tikai virszemē pieejamās iegulas, taču nepaskaidroja, kā tās varētu salīdzināt ar pašreizējām un prognozētajām tirgus cenām. Turklāt jaunā subsīdija, kas tika ieviesta trešajā pārstrukturēšanas plānā (skatīt 57. apsvērumu), lai segtu Krusas-Botušanas raktuvju slēgšanas izmaksas, liecina, ka *CNU* nav rezervējis līdzekļus vides atjaunošanai šajās raktuvēs. Tā kā par jaunajām raktuvēm nav veikta nekāda izpēte, nav iespējams pārbaudīt, vai šīs jauno raktuvju izmaksas ir pareizi uzskaitītas. Tas pats attiecas uz visām pārējām jauno raktuvju ekspluatācijas izmaksām nākotnē. Tādējādi Komisija secina, ka sākšanas lēmumā izvirzītās šaubas par jaunajām raktuvēm nav kliedētas.

4.3.3.2. Šaubas par ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošanu

(139) Pirmkārt, Komisija uzskata, ka Rumānijas iestāžu iesniegtie aprēķini nepierāda *CNU* dzīvotspējas atjaunošanu, jo to pamatā ir nepareizs pieņēmums, ka *CNU* nodrošina apmierinošu iemaksu savu darbību pārstrukturēšanā. Kā paskaidrots iepriekš, Komisija patiešām uzskata, ka ieņēmumi no piegādes monopola attiecībā uz UO_2 piegādi *SNN* nav uzskatāmi par tādiem, kas neietver atbalstu (skatīt 125. apsvērumu). No tā izriet, ka ilgtermiņa dzīvotspēju nevarēs atjaunot bez turpmāka valsts atbalsta, jo piegādes *SNN* šā monopola ietvaros netiek ierobežotas laikā, un ir paredzams, ka pārstrukturēšanas periodā tās veidos lielāko daļu *CNU* ieņēmumu. Praksē, kā parādīts 5. tabulā, neatkarīgi no nepilnībām Rumānijas trešajā pārstrukturēšanas plānā, ja nebūtu šā ieņēmumu avota, *CNU* 2023. gadā varētu nodrošināt *ROE* tikai 2,2 % līmenī un *ROCE* –0,9 % līmenī. Šī 2,2 % atdeve ir daudz zemāka par pašreizējo 5,0 % tirgus likmi Rumānijas valsts obligācijām ar 10 gadu termiņu; minētā 2,2 % atdeve ir arī daudz zemāka par 7,5–8,5 % *ROCE* līmeni, ko Rumānija uzskata par atbilstošu atlīdzību par kapitālu šajā nozarē, atsaucoties uz lēmumu par Pakšu II (skatīt 65. apsvērumu). Rumānijas izvirzītais *ROCE* kritērijs attiecas uz kodolelektrostacijas būvniecību un ekspluatāciju, kas rada riskus, izmaksas un atlīdzības, kuri atšķiras no kodoldegvielas piegādes riskiem, izmaksām un atlīdzībām. *CNU* darījumdarbība ir saistīta ar ieguves sastāvdaļu, uz kuru attiecas izmaiņas aureolīna cenās, un ar konversiju par urāna dioksīdu. *CNU* minimālais mērķis attiecībā uz *ROCE* ir aptuveni 7–8,4 %, un šis intervāls sakrīt ar Rumānijas iesniegumā norādīto intervālu, tādēļ to var izmantot kā standartlielumu ([40]). Jebkurā gadījumā *CNU* prognozētais *ROE* un *ROCE* līmenis pārstrukturēšanas perioda beigās 2023. gadā paliek daudz zemāks par Rumānijas 5 % aizņēmumu izmaksām, ja neņem vērā ieņēmumus, kas neietver atbalstu. Tādējādi nevar uzskatīt, ka *CNU* varēs atjaunot ilgtermiņa dzīvotspēju bez turpmāka atbalsta.

(140) Papildus Komisija izvērtēja arī to, vai mainīsies tās secinājums par ilgtermiņa dzīvotspēju gadījumā, ja paredzamie ieņēmumi bezmonopola situācijā tiks gūti, pārdodot par tirgus cenu. Tomēr, ja *CNU* faktiski pārdotu UO_2 un reģistrētu ieņēmumus no tā ražošanas, pamatojoties uz tirgus cenām, gūtie ieņēmumi nenodrošinātu ilgtermiņa dzīvotspējas sasniegšanu.

(141) Kā liecina Rumānijas iesniegtie dati, pašreizējā UO_2 pārdošanas cena faktiski ir 380 RON/kg (80 EUR/kg) (*Cameco* 2018. gada jūlija piedāvājums) un U_3O_8 tirgus cena ir 31,7 USD/mārciņā (350,4 RON/kg_U U_3O_8), pamatojoties uz sešu mēnešu vēsturiski vidējo rādītāju. Rezultātā tirgus pircējs, ņemot vērā to, ka notiek U_3O_8 importēšana, piekristu maksāt *CNU* par UO_2 piegādi UO_2 tirgus cenu (380,4 RON/kg_U), atskaitot no tās U_3O_8 tirgus cenu (350,4 RON/kg_U), proti, aptuveni 30 RON/kg_U. Ieņēmumi par tirgus cenu lielākoties izrādītos nepietiekami, lai segtu *CNU* izmaksas par U_3O_8 pārstrādi UO_2 ([..] RON/kg, ieskaitot 5 % peļņas normu). Patiesi, augstāka UO_2 cena, pamatojoties uz importēto U_3O_8, izrādītos nekonkurētspējīga.

([39]) Dati izgūti 2019. gada 20. jūlijā vietnē: https://www.uxc.com.

([40]) 2018. gadā *Orano* svērtās kapitāla izmaksas urāna ieguvē pēc nodokļu nomaksas bija robežās no 7,65 % līdz 11,6 % un turpmākajās bagātināšanas un pārstrādes darbībās –6,7 %. Ieguves, bagātināšanas un pārstrādes izmaksu relatīvais svars *CNU* 2019. gadā bija attiecīgi 34 % un 66 % (skatīt 5. tabulu), tādēļ kapitāla "viss iekļauts" svērtās izmaksas pēc nodokļu nomaksas bija 7–8,4 %, ja *Orano* kapitāla izmaksas nosaka par *ROCE* mērķlielumu *CNU*. Tās ir piesardzīgi aprēķinātas. Minimālajam *ROCE* mērķlielumam vajadzētu būt lielākam par kapitāla svērtajām izmaksām pēc nodokļu nomaksas, jo pieņemamai atlīdzībai vienmēr jāietver aizņēmuma izmaksas un atbilstoša atlīdzība akcionāriem. *Orano* konsolidētie pārskati uz 2018. gada 31. decembri, 46. lpp., pieejami vietnē: https://www.orano.group/docs/default-source/orano-doc/finance/publications-financieres-et-reglementees/2018/resultats-annuels-2018/orano_comptes.

(142) Tāpat, kā izriet no Rumānijas iesniegtās informācijas, *CNU* neatjaunotu ilgtermiņa dzīvotspēju, ja *SNN* tam maksātu tirgus cenu par UO_2 (380,4 RON/kg_U) saskaņā ar integrētu UO_2 piedāvājumu, kura pamatā ir pašu iegūtais aureolīns, – patiesi, Rumānija apgalvoja, ka *CNU* integrētās ražošanas izmaksas ir aptuveni [..] RON/kg_U, pamatojoties uz izmaksām Krusas-Botušanas raktuvēs ([41]), un tās ir daudz augstākas par *Cameco* piedāvāto UO_2 cenu. Tādēļ lielākā daļa no paredzamā UO_2 pārdošanas apjoma (aptuveni 80 %), pamatojoties uz plānotajās jaunajās raktuvēs pašu iegūto U_3O_8, radītu zaudējumus. Tādējādi Rumānijas iesniegtais plāns neļauj secināt, ka *CNU* būtu dzīvotspējīgs tirgū, ja veiktu pārdošanu par tirgus cenām.

(143) Komisija arī novērtēja, kas notiktu, ja *CNU* pārdotu *SNN* UO_2 no aureolīna, kas iegūts plānotajās jaunajās raktuvēs, par tirgus cenu (380,4 RON/kg_U). Šādā gadījumā, pamatojoties uz Rumānijas iestāžu sniegto informāciju (4. tabula), Feldioaras izmaksas būtu vismaz aptuveni [..] miljoni RON gadā, proti, [..] RON/kg_U, ļoti piesardzīgi pieņemot, ka, ražojot ar pilnu ražotnes jaudu [..] $tonnu_U$ $UO_{2\ gad}$ā, izmaksas nepalielinātos. Pēc Feldioaras izmaksu un centralizēto funkciju izmaksu segšanas (piesardzīgi pieņemot, ka tās nemainītos – [..] miljoni RON gadā), *CNU* maksimālā rezerve būtu [..] RON/kg_U par UO_2, lai segtu (jauno) raktuvju izmaksas un tās, ko rada urāna pārstrāde aureolīnā. Šī rezerve ir daudz zemāka nekā U_3O_8 pašreizējā tirgus cena 350 RON/kg_U. Tā ir arī zemāka par ražošanas izmaksām [..] RON/kg_U, ko Rumānija norādīja attiecībā uz jaunajām raktuvēm Tulgešā-Grinciešā ([42]).

(144) 7. tabulā ir parādīts, ka *CNU* nespētu sasniegt ilgtermiņa dzīvotspēju, pārdodot UO_2 par tirgus cenu saskaņā ar paziņoto pārstrukturēšanas plānu, pat (optimistiski) pieņemot, ka ražošanas izmaksas jaunajās raktuvēs (tostarp pilnīgi sedzot nākotnes saistības vides jomā) būtu vienādas ar aureolīna pašreizējo tirgus cenu (t. i., 350 RON/kg_U attiecībā uz U_3O_8). Būtībā ieņēmumi no UO_2 pārdošanas par tirgus cenu būtu mazāki par *CNU* ražošanas izmaksām. Tādējādi pārstrukturēšanas perioda beigās šā uzņēmuma *ROE, ROA* un *ROCE* rādītāji būs negatīvi. Tāpēc, pat ņemot vērā piegādes no jaunajām raktuvēm, Rumānijas iesniegtais trešais pārstrukturēšanas plāns neļauj secināt, ka *CNU* būtu dzīvotspējīgs tirgū, ja veiktu pārdošanu par tirgus cenām.

7. tabula

CNU faktiskie un plānotie finanšu rezultāti (pārdodot UO_2 par tirgus cenu)

Miljonos RON	2017	2018	2019 (p.)	2020 (p.)	2021 (p.)	2022 (p.)	2023 (p.)
Vēsturiskie ieņēmumi	84,1	37,8					
Ar UO_2 nesaistītie ieņēmumi			12,9	15,4	16,5	16,9	17,4
Ar UO_2 saistītie ieņēmumi			93,12	93,12	93,12	93,12	93,12
Kopējais apgrozījums	84,1	37,8	106,0	108,5	109,6	110,1	110,5
Feldioaras izmaksas	42,98	28,38	42,53	41,73	40,61	39,27	37,84
Centralizētās izmaksas	7,77	4,29	7,77	7,77	7,77	7,77	7,77
Sučavas							
ieguves izmaksas (pieņemot, ka ražošanas izmaksas ir vienādas ar tirgus cenu)	n. a.	n. a.	84	84	84	84	84
Neto peļņa	**n. a.**	**n. a.**	**–28,4**	**–25,1**	**–22,8**	**–21,1**	**–19,2**
Koriģētais pašu kapitāls			115,23				
ROE ([43])				– 25 %	– 22 %	– 20 %	– 18 %

([41]) Otrais pārstrukturēšanas plāns, 11. pielikums.

([42]) Skatīt sākšanas lēmuma 25. apsvērumu. Rumānija nav iesniegusi nekādus jaunus pamatotus izmaksu aprēķinus.

([43]) Aprēķināts, pamatojoties uz koriģēto pašu kapitālu 115 miljonu RON apmērā (Rumānijas iestāžu pieņēmums par 2018. gadu paziņotajā trešajā pārstrukturēšanas plānā); *ROCE* un *ROA* rādītāji aprēķināti, izdalot neto peļņu ar to pašu būtisko kopsummu, kas norādīta 6. tabulā.

ROCE				– 20 %	– 12 %	– 17 %	– 7 %
ROA				– 7 %	– 6 %	– 5 %	– 4 %

Avots: Komisijas aprēķini, kuru pamatā ir trešā pārstrukturēšanas plāna dati.

4.3.4. *Izvairīšanās no nepamatotas negatīvas ietekmes uz konkurenci un tirdzniecību.*

(145) Saskaņā ar glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 76. punktu un turpmākajiem punktiem, piešķirot pārstrukturēšanas atbalstu, ir jāveic pasākumi, lai ierobežotu konkurences izkropļojumus un pēc iespējas samazinātu nelabvēlīgo ietekmi uz tirdzniecības apstākļiem un pozitīvā ietekme atsvērtu jebkādu negatīvu ietekmi. Konkrēti, konkurences izkropļojumus ierobežojoši pasākumi parasti būtu jāveic kā strukturāli pasākumi, t. i., veicot dzīvotspējīgu darbību nepārprotamu atdalīšanu, nevis zaudējumus radošu darbību atdalīšanu – no tām jebkurā gadījumā būtu jāatsakās, lai saglabātu dzīvotspēju.

(146) Šā nosacījuma loģika ir tāda, ka parastos tirgus apstākļos, ja uzņēmums nesaņemtu atbalstu, tas bankrotētu vai tiktu pārņemts. Konkurentiem tas radītu tirgus un/vai ārējas izaugsmes iespējas. Tādēļ saņēmējam, saņemot atbalstu, kaut kā vajadzētu daļēji kompensēt tā radīto negatīvo ietekmi uz konkurenci. Papildus prasībai par atbalsta ieguldījumu kopīgu interešu mērķa sasniegšanā ir izvirzīta arī prasība par kompensācijas pasākumiem, jo tai ir preventīva ietekme uz uzņēmumiem, un tā palīdz novērst morālo kaitējumu to uzņēmumu akcionāriem, kuri vēršas pie valsts, ja rodas grūtības, vienlaikus reģistrējot pozitīvos rezultātus, kad gūst peļņu.

(147) Šajā jomā, kā norādīts 78.–82. apsvērumā, Rumānija vispirms apgalvo, ka salīdzinājumā ar sākotnējo pārstrukturēšanas plānu trešais pārstrukturēšanas plāns par vairāk nekā 60 % samazina valsts atbalstu, kas jāpiešķir *CNU*. Komisija norāda – kā secināts trešā pārstrukturēšanas plāna 125. apsvērumā, ieņēmumus no UO_2 līguma starp *CNU* un *SNN* (tas tika noslēgts, pamatojoties uz Likumu Nr. 193/2018), kuru summa pārstrukturēšanas periodā saskaņā ar Rumānijas aprēķiniem pārsniedz 250 miljonus RON (52,7 miljonus EUR), nevar uzskatīt par tādiem, kas neietver atbalstu. Tādēļ šī summa jāpieskaita atbalstam 178,3 miljonu RON (37,6 miljonu EUR) apmērā, un kopējā atbalsta summa sasniedz 428,3 miljonus RON (90,3 miljonus EUR). Šī summa veido 97,2 % kopējās atbalsta summas, ko Rumānija uzrādīja sākotnējā pārstrukturēšanas plānā (440,8 miljoni RON vai 93,0 miljoni EUR). Tādējādi Komisija secina, ka atbalsta intensitāte gandrīz nav mainījusies un tā nav samazinājusies par 60 %, kā norādījusi Rumānija.

(148) Turklāt Rumānija tikai atkārto jau izklāstītos argumentus, par kuriem Komisija pauda šaubas sākšanas lēmumā (skatīt 62.–68. apsvērumu). Rumānija apgalvo, ka strukturālie kompensācijas pasākumi nav vajadzīgi un nav arī iespējami, jo *CNU* lielums ir nenozīmīgs un, atbalsta ietekme uz konkurenci neeksistē, tā kā nav ES reģistrēta alternatīva piegādātāja, kas izmanto *CANDU* tehnoloģijas. Rumānija uzskata, ka jebkura atdalīšana apdraudētu pārstrukturēšanas plāna dzīvotspēju.

(149) Tomēr, pamatojoties uz informāciju, kas izklāstīta 21.–23. apsvērumā un izvērtēta 4.1.4. punktā, Komisija secināja, ka aureolīna piegādes jomā starp Eiropas uzņēmumiem pastāv faktiska un potenciāla konkurence un arī konversijas darbībā ir vērojama potenciāla konkurence.

(150) Attiecībā uz Rumānijas izvirzīto argumentu, ka jebkāda atdalīšana apdraudētu pārstrukturēšanas plāna dzīvotspēju, Komisija norāda, ka *Areva* gadījumā ([44]) *Areva* atteicās no sava reaktora ekspluatācijas (*New Areva NP*), nododot to Francijas enerģētikas uzņēmumam *EDF*. Šī darbība aptvēra trešdaļu *Areva* aktīvu un nodrošināja vairāk nekā 50 % apgrozījuma pirms pārstrukturēšanas ([45]). Komisija norāda, ka Rumānija neiesniedza nekādu alternatīvu plānu, tostarp neatteicās arī ne no vienas *CNU* darbības, piemēram, orientējot *CNU* uz ieguves segmentu un vienlaikus atdalot tā pārstrādes/bagātināšanas darbības, lai tās varētu turpināt darbu kā atsevišķi uzņēmumi.

([44]) Skatīt 42. zemsvītras piezīmi.

([45]) Skatīt galīgā lēmuma 333. apsvērumu, kā minēts 42. zemsvītras piezīmē.

(151) Ņemot vērā informāciju, kas iepriekš apkopota 147.–150. apsvērumā, šķiet, ka: i) faktiski pastāv konkurence attiecībā uz urāna ieguves darbību; ii) potenciāla konkurence nākotnē varētu rasties attiecībā uz urāna pārstrādes un bagātināšanas darbību un iii) Rumānija nepiedāvā nekādus strukturālus kompensācijas pasākumus *CNU*. Tāpēc Komisija secina, ka strukturālu kompensācijas pasākumu neesība neatbilst glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 76. un turpmākajos punktos noteiktajiem kritērijiem attiecībā uz konkurences izkropļojumu ierobežošanas pasākumiem.

4.4. **Galīgais secinājums par pārstrukturēšanas atbalsta saderību ar iekšējo tirgu**

(152) Attiecībā uz glābšanas atbalsta aizdevumu saskaņā ar glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 55. punkta d) apakšpunktu Rumānija apņēmās ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā pēc lēmuma par glābšanas atbalstu pieņemšanas vai tā pirmās daļas izmaksāšanas (lēmuma par glābšanas atbalstu 42. apsvērums) iesniegt pierādījumu tam, ka aizdevums ir atmaksāts, derīgu pārstrukturēšanas plānu vai pamatotu likvidācijas plānu, kurā izklāstīti pasākumi virzībā uz *CNU* likvidāciju saprātīgā laika periodā un bez turpmāka atbalsta. Rumānija neizpildīja šo apņemšanos, jo i) glābšanas aizdevums netika atmaksāts, un ii) Rumānija tika informēta, ka pārstrukturēšanas plāns (ko Rumānija iesniedza 2017. gada jūnijā un kas tika grozīts, pieņemot jaunāku redakciju 2019. gada aprīlī) nenodrošina pienācīgu *CNU* pašu iemaksu pārstrukturēšanas plānā, ne arī *CNU* ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošanu bez turpmāka atbalsta pārstrukturēšanas perioda beigās, ne arī atbilstošu kompensācijas pasākumu.

(153) No iepriekš minētā Komisija secina, ka i) pagarinātā glābšanas aizdevuma konversija pārstrukturēšanas atbalstā (ar parāda norakstīšanu) par 60,4 miljoniem RON (12,7 miljoniem EUR) un ii) trīs valsts dotācijas *CNU*, kuru kopsumma ir 117,9 miljoni RON (24,9 miljoni EUR), nav saderīgas ar iekšējo tirgu.

5. ***EURATOM* LĪGUMA PIEMĒROŠANAS JOMAS**

(154) Komisija arī pienācīgi ņem vērā to, ka *CNU* darbojas jomās, uz kurām attiecas *Euratom* līgums. Ar *Euratom* līgumu tika izveidota Eiropas Atomenerģijas kopiena, norādot nepieciešamos instrumentus un nosakot atbildības jomas, lai varētu sasniegt tādus mērķus kā kodoldrošība, enerģētiskā neatkarība un energoapgādes daudzveidība un drošība ([46]).

(155) Ar *Euratom* līguma 52. pantu tika izveidota *Euratom* Apgādes aģentūra *(ESA)*, lai nodrošinātu regulāru un taisnīgu kodoldegvielas piegādi Eiropas lietotājiem saskaņā ar 2. panta d) punkta mērķiem. Lai izpildītu šo uzdevumu, *ESA* īsteno piegādes politiku, kuras pamatā ir princips, kas visiem lietotājiem nodrošina vienādu piekļuvi rūdām un kodoldegvielai, un *ESA* ir izvēles tiesības attiecībā uz Kopienā ražotajiem materiāliem, kā arī ekskluzīvas tiesības slēgt piegādes līgumus par rūdas un kodoldegvielas piegādēm.

(156) *Euratom* līguma 67. pants paredz: "Izņemot gadījumus, kad šis Līgums paredz ko citu, cenas nosaka, samērojot piedāvājumu ar pieprasījumu, kā paredzēts 60. pantā; dalībvalstu tiesību akti nedrīkst būt pretrunā ar šādiem noteikumiem." Saskaņā ar vienkāršoto procedūru, kas noteikta 5.a pantā Eiropas Atomenerģijas kopienas Apgādes aģentūras regulā ([47]), *ESA* izmanto savas izvēles tiesības un tiesības slēgt līgumus, noslēdzot vienotu trīspusēju līgumu starp ražotāju, *ESA* un lietotāju.

(157) Šajā gadījumā *ESA* ir līgumslēdzēja puse visos līgumos starp *CNU* un *SNN*, un, kā norādīts 156. apsvērumā, novērtējot pirkuma pasūtījumus, tai nav saistoši Rumānijas tiesību akti.

(158) Piegāžu regulēšanas sistēma paredz tikai principu, ka priekšroka ir Kopienas lietotājiem saskaņā ar *Euratom* līguma 2. panta d) punktu, un negarantē Kopienas kodolmateriālu produkcijas realizāciju. Turklāt *Euratom* līgums paredz sistēmu, kas prasa noteikt cenas, kurās samērots piedāvājums un pieprasījums, ja vien nav ārkārtēju apstākļu ([48]).

([46]) Skatīt īpaši *Euratom* līguma 1., 2. un 52. pantu.

([47]) Skatīt Eiropas Atomenerģijas kopienas Apgādes aģentūras regulu, ar ko groza Apgādes aģentūras 1960. gada 5. maija Noteikumus, ar ko nosaka, kā pieprasījums jāsamēro ar rūdas, izejmateriālu un speciālo skaldmateriālu piedāvājumu (OV L 193, 25.7.1975., 37. lpp..).

([48]) Skatīt 1997. gada 11. marta spriedumu lietā *ENU*/Komisija, C-357/95 P, EU:C:1997:144, kurā Tiesa norādīja, ka ir iespējami ārkārtas apstākļi, kas var pamatot atkāpi no Līgumā paredzētā cenu noteikšanas mehānisma. Sniegtais piemērs ir "draudi vai iespējamie draudi pamatmērķim – regulārai un taisnīgai rūdu un kodoldegvielu piegādei" (47. punkts).

(159) Komisija jau ir atzinusi iepriekšējos lēmumos par valsts atbalstu, ka spēcīgas atomenerģijas nozares izveidošana ir būtisks *Euratom* līguma un līdz ar to arī Eiropas Savienības mērķis ([49]). Neskarot jautājumu par to, vai *CNU* piegādes *SNN*, ko reglamentē Likums Nr. 193/2018 un valdības Lēmums Nr. 126/2019, atbilst *Euratom* līguma noteikumiem, Komisija atzīst, ka šis lēmums var ietekmēt dažas Rumānijas saistības saskaņā ar *Euratom* līgumu attiecībā uz urāna ieguves un pārstrādes drošumu un piegādes drošību, jo īpaši gadījumā, ja *CNU* būtu jāpārtrauc darbība.

(160) Saistībā ar šo procesu, kas atbilst LESD, vai kā tā turpinājumu Rumānija var plānot pieņemt pasākumus, kas nodrošina *Euratom* līguma mērķu izpildi attiecībā uz urāna ieguves un pārstrādes drošumu un piegādes drošību, piemēram, saglabājot spēju nodrošināt, ka Feldioaras ražotne neatkarīgi no tā, vai tās īpašnieks un ekspluatētājs ir *CNU* vai kāds cits, joprojām spēj ražot UO_2 *SNN* ekspluatētajiem *CANDU* tipa reaktoriem. Tomēr šādi pasākumi minētajā kontekstā nevar likt apšaubīt jebkuru no šā procesa izrietošu atgūšanas pienākumu, nepamatoti samazināt tā apjomu vai aizkavēt tā izpildi, un šiem pasākumiem jābūt nepieciešamiem, samērīgiem, pamatotiem un ierobežotiem laikā un apjomā, kāds ir nepieciešams drošuma un piegādes drošības saglabāšanai. Par šā lēmuma izpildi Komisijai ir jābūt laikus informētai un spējīgai pārbaudīt, vai minētie nosacījumi ir izpildīti. Līdz ar to šis lēmums kopumā neskar minētos pasākumus.

6. **ATGŪŠANA**

(161) Saskaņā ar LESD un Eiropas Savienības Tiesas iedibināto judikatūru, ja Komisija ir konstatējusi, ka atbalsts nav saderīgs ar iekšējo tirgu, tai ir tiesības lemt par to, ka attiecīgajai dalībvalstij šāds atbalsts jāizbeidz vai jāmaina ([50]). Tāpat Tiesa ir pastāvīgi lēmusi, ka dalībvalsts pienākums ir izbeigt atbalstu, ko Komisija uzskata par nesaderīgu ar iekšējo tirgu; tas jādara iepriekšējā stāvokļa atjaunošanas nolūkā ([51]).

(162) Šajā saistībā Tiesa ir noteikusi, ka minētais mērķis ir sasniegts, kad saņēmējs ir atmaksājis nelikumīgā atbalsta summas un tādējādi zaudējis priekšrocību, kas tam bijusi tirgū attiecībā pret konkurentiem, un ir atjaunots stāvoklis, kāds bijis pirms atbalsta piešķiršanas ([52]).

(163) Šajā saistībā Padomes Regulas (ES) 2015/1589 ([53]) 16. panta 1. punktā ir noteikts, ka tad, "kad nelikumīga atbalsta gadījumos tiek pieņemti negatīvi lēmumi, Komisija izlemj, ka attiecīgā dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai atgūtu atbalstu no saņēmēja".

(164) Tādējādi pagarinātais glābšanas atbalsta aizdevums, kas kļuva nelikumīgs no brīža, kad glābšanas atbalsts netika atmaksāts sešu mēnešu laikā pēc tā piešķiršanas un/vai izmaksāšanas, tika īstenots, pārkāpjot LESD 108. panta 3. punktu, un ir uzskatāms par nelikumīgu un nesaderīgu atbalstu. Aizdevums ir jāatgūst, lai atjaunotu situāciju, kāda bija tirgū pirms tā piešķiršanas. Saskaņā ar Regulas 2015/1589 16. panta 2. punktu atgūšanai jāattiecas uz laiku no brīža, kad priekšrocība tika piešķirta saņēmējam, tas ir, kad atbalsts aizdevuma pamatsummas veidā tika nelikumīgi nodots saņēmēja rīcībā, līdz tā faktiskai atgūšanai. Turklāt atgūstamajās summās būtu jāiekļauj procenti līdz dienai, kad minētās summas tiek faktiski atgūtas. Atgūšanas procenti nav saistīti ar līgumā paredzētajiem procentiem vai citām saistītām summām, kas attiecas uz glābšanas aizdevumu, kuru *CNU* ir parādā valstij, pamatojoties uz līgumiem, un kas attiecīgi jāpieskaita atbalsta pamatsummai. Samaksājot atgūšanas procentus, atbalsta saņēmējs zaudē finansiālo priekšrocību, ko radīja attiecīgā atbalsta bezmaksas pieejamība no dienas, kad atbalsts tika nodots saņēmēja rīcībā, līdz tā atmaksāšanai ([54]). Atgūšanas procentus aprēķina saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 794/2004 ([55]).

([49]) Skatīt Komisijas Lēmumu 2005/407/EK (2004. gada 22. septembris) par valsts atbalstu, ko Apvienotā Karaliste plāno īstenot attiecībā uz *British Energy plc* (OV L 142, 6.6.2005., 26. lpp.), un Komisijas Lēmumu (ES) 2015/658 (2014. gada 8. oktobris) par atbalsta pasākumu SA.34947 (2013/C) (ex 2013/N), ko Apvienotā Karaliste plāno īstenot, lai atbalstītu *Hinkley Point C* atomelektrostaciju (OV L 109, 28.4.2015., 44. lpp.).

([50]) Sk. Tiesas spriedumu lietā Komisija/Vācija, C-70/72, ECLI:EU:C:1973:87, 13. punkts.

([51]) Sk. Tiesas spriedumu Spānija/Komisija, apvienotās lietas C-278/92, C-279/92 un C-280/92, ECLI:EU:C:1994:325, 75. punkts.

([52]) Sk. Tiesas spriedumu lietā Beļģija/Komisija, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:311, 64. un 65. punkts.

([53]) Padomes Regula (ES) 2015/1589 (2015. gada 13. jūlijs), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 248, 24.9.2015., 9. lpp.).

([54]) Sk. Tiesas spriedumu lietā *Siemens*/Komisija, T-459/93, ECLI:EU:C:1995:100, 97.–101. punkts.

([55]) Grozītā Komisijas Regula (EK) Nr. 794/2004, OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.

(165) Komisija ņem vērā neseno apspriešanos ar Rumāniju, kuras laikā netika izslēgts, ka atgūšanas rīkojums attiecībā uz glābšanas aizdevumu *CNU* un tā aktīvu pārdošana, lai uzņēmums varētu izpildīt savas saistītas, tostarp tās, kuras izriet no Rumānijai piemērotās šajā lēmumā paredzētās atgūšanas, var izraisīt *CNU* likvidāciju.

(166) Tas, ka *CNU* var piemērot maksātnespējas procedūru un tas nespēs atmaksāt atbalstu, nav pietiekams iemesls, lai atbrīvotu *CNU* no pienākuma atmaksāt atbalstu ([56]). Šajā gadījumā atjaunot situāciju, kāda pastāvēja pirms atbalsta izmaksāšanas, un novērst konkurences izkropļojumus ir iespējams, reģistrējot ar glābšanas atbalsta aizdevumu saistīto pienākumu saistību grafikā tiesas uzraudzītās maksātnespējas procedūras ietvaros. Ja Rumānija nespēs atgūt visu summu, šīs procedūras rezultātā *CNU* darbība būs pilnīgi jāpārtrauc ([57]).

7. **SECINĀJUMS**

(167) Komisija secina, ka Rumānija ir piešķīrusi *CNU* nelikumīgu valsts atbalstu, izmantojot pagarināto glābšanas atbalsta aizdevumu, kas nav saderīgs ar iekšējo tirgu un kas būtu jāatgūst, nevis jānoraksta, kā to plāno darīt Rumānija. Komisija arī secina, ka papildu plānotais pārstrukturēšanas atbalsts, kurā piešķirtu trīs dotācijas saistībā ar Krusas-Botušanas raktuvju slēgšanu, jauno Tulgešas-Grinciešas raktuvju atklāšanu un Feldioaras ražotnes modernizāciju, 117,9 miljonu RON apmērā arī ir nesaderīgs ar iekšējo tirgu un tas nebūtu jānodod *CNU* rīcībā. Turklāt Komisija ņem vērā, ka Rumānija vairs neplāno īstenot dažus sākotnēji paziņotos pārstrukturēšanas atbalsta pasākumus, par kuriem Komisija pauda šaubas.

(168) Komisija turpmāk atsevišķās procedūrās var pārbaudīt, vai ieņēmumi, kurus saņem *CNU*, īstenojot Likumu Nr. 193/2018, kas papildus precizēts ar valdības Lēmumu Nr. 126/2019, ir saistīti ar nelikumīgu valsts atbalstu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Valsts atbalsts, kuru Rumānija plāno piešķirt uzņēmumam *Compania Națională a Uraniului SA*, norakstot aizdevumu, kas tika piešķirts saskaņā ar valdības Ārkārtas rīkojumu Nr. 65/2016, un trīs valsts dotācijas saistībā ar Krusas-Botušanas raktuvju slēgšanu, jauno Tulgešas-Grinciešas raktuvju atklāšanu un Feldioaras ražotnes modernizāciju, 178,3 miljonu RON apmērā, nav saderīgs ar iekšējo tirgu.

Tādēļ šie atbalsta pasākumi nebūtu jāīsteno.

2. pants

Pēc tam, kad Rumānija atsauca savus plānus, procedūra par valsts atbalstu, kuru Rumānija paziņoja kā dotāciju 75,5 miljonu RON apmērā, kā pamatdarbības subsīdiju 213 miljonu RON apmērā un kā *Compania Națională a Uraniului SA* parāda 13,3 miljonu RON apmērā konversiju 2017. gada 30. martā par Rumānijas valsts turētām akcijām, ir zaudējusi nozīmi.

3. pants

Aizdevums 62 miljonu RON apmērā, kas piešķirts *Compania Națională a Uraniului* saskaņā ar valdības Ārkārtas rīkojumu Nr. 65/2016, un procenti (par glābšanas aizdevumu), kas nav atmaksāti sešu mēnešu laikā, ir nelikumīgs valsts atbalsts, ko Rumānija piešķīrusi, pārkāpjot Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 3. punktu, un nav saderīgs ar iekšējo tirgu.

([56]) Tiesas 2004. gada 29. aprīļa spriedums lietā Vācija/Komisija, C-277/00, ECLI:EU:C:2004:238, 85. punkts; Tiesas 1986. gada 15. janvāra spriedums lietā Komisija/Beļģija, C-52/84, ECLI:EU:C:1986:3, 14. punkts; Tiesas 1990. gada 21. marta spriedums lietā Beļģija/Komisija, C-142/87, ECLI:EU:C:1990:125, 60.–62. punkts.

([57]) Tiesas 2012. gada 11. decembra spriedums lietā Komisija/Spānija, C-610/10, ECLI:EU:C:2012:781, 104. punkts.

4. pants

1. Rumānija atgūst no atbalsta saņēmēja šā lēmuma 3. pantā minēto nesaderīgo atbalstu.

2. Faktiski atgūstamā summa ir vienāda ar glābšanas aizdevuma summu, kas faktiski izmaksāta saņēmējam, proti, 60 367 550,53 RON, un ko tas nav atmaksājis Rumānijas valstij, kā arī ar atbilstošajiem līgumā paredzētajiem procentiem, kas būtu bijis jāiekasē par izmaksāto glābšanas aizdevumu. Par atgūstamo summu maksā arī atgūšanas procentus no dienas, kad atbalsts kļuva nelikumīgs, līdz tā faktiskai atgūšanai.

3. Procentus aprēķina pēc salikto procentu formulas saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 794/2004 ([58]) V nodaļu.

4. No šā lēmuma pieņemšanas dienas Rumānija anulē visus 3. pantā minēto neizmaksāto atbalsta summu maksājumus.

5. pants

1. Šā lēmuma 3. pantā minētā atbalsta atgūšana ir tūlītēja un efektīva, neskarot attiecīgos pasākumus, ko Rumānija var pieņemt, lai izpildītu Rumānijas saistības saskaņā ar *Euratom* līgumu, ja šādi pasākumi ir samērīgi, pamatoti un ierobežoti laikā.

2. Rumānija nodrošina šā lēmuma izpildi četru mēnešu laikā pēc lēmuma paziņošanas datuma.

6. pants

1. Divu mēnešu laika pēc šā lēmuma paziņošanas Rumānija iesniedz Komisijai šādu informāciju:

a) kopējo summu (pamatsummu un atgūšanas procentus), kas ir atgūstama no saņēmēja;

b) sīku aprakstu par pasākumiem, kas jau veikti un ko plānots veikt, lai izpildītu šo lēmumu;

c) dokumentus, kas apliecina, ka saņēmējam ir pieprasīts atmaksāt atbalstu.

2. Rumānija līdz 3. pantā minētā atbalsta atgūšanas beigām regulāri informē Komisiju par šā lēmuma izpildei noteikto valsts pasākumu īstenošanas gaitu. Pēc Komisijas vienkārša pieprasījuma tā nekavējoties sniedz informāciju par pasākumiem, kas jau veikti un ieplānoti, lai izpildītu šo lēmumu.. Tā arī sniedz sīku informāciju par atbalsta summām un atmaksāšanas procentiem, kas jau ir atgūti no saņēmēja.

7. pants

Šis lēmums ir adresēts Rumānijai.

Briselē, 2020. gada 24. februārī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja vietnieka v. i.
Margrethe VESTAGER

([58]) Komisijas Regula (EK) Nr. 794/2004 (2004. gada 21. aprīlis), ar ko īsteno Padomes Regulu (ES) 2015/1589, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.).